

de Dukenburger

Info-magazine voor Dukenburg - 13^e jaargang nummer 7 - oktober 2020

Mien en Ton Moerkerken

Geldzorgen?

Gemeente Nijmegen heeft 8 vergoedingen waar jij mogelijk gebruik van kunt maken.

Leerlingenvervoer

Heb je een kind dat door ziekte of een handicap niet alleen naar school kan gaan? Dan heb je als ouder mogelijk recht op een vergoeding voor reiskosten of aangepast vervoer.

Extra tip:

Voor de kosten van onderwijs, sport en hobby's van je kind heb je mogelijk recht op vergoedingen van Stichting Leergeld.

Kinderopvangregeling

Deze vergoeding kun je aanvragen als je niet kunt werken door sociale of medische redenen, of als je een re-integratietraject of inburgeringscursus volgt.

Individuele inkomstentoeslag

Deze toeslag is maximaal € 515 per jaar en geldt als je al drie jaar weinig inkomsten hebt en weinig kans op verbetering.

Individuele studietoelage

Studeer je en kun je door ziekte of een handicap je studie niet combineren met een bijbaan? Dan kun je bij ons terecht voor een studietoelage.

Bijzondere bijstand

Je kunt onverwacht te maken krijgen met hoge kosten. Bijvoorbeeld door vervanging van je koelkast, ziekte of rechtsbijstand. Als je deze niet kunt betalen, heb je misschien recht op bijzondere bijstand.

Busvoordeelabonnement

Jij betaalt € 15 per jaar, wij de rest. Met je abonnement reis je gratis met de bus binnen de gemeente Nijmegen en naar omliggende dorpen.

Meedoenregeling

Dit is een tegoed van € 150 per jaar voor dagjes uit, cursussen en activiteiten.

Collectieve aanvullende ziektekostenverzekering

Met een laag inkomen kun je hier recht op hebben. Wij betalen dan mee aan je verzekering.

Bel 024-3298001 voor persoonlijk advies of ga naar nijmegen.nl/geldzorgen voor meer informatie.

Om in aanmerking te komen voor een vergoeding kijken wij naar je inkomen. Bij sommige vergoedingen ook naar je vermogen.

9

DUKENBURG IN STUKJES

Nieuw asfalttapijt Staddijk	31
Minder bussen naar het centrum	31
Overasseltse & Hatertse Vennen	32
Wortelopdruk Wagtmanspad	32
11° straat Lankforst even dicht	32
Gilbert de Bruijn wint prijs	33
Alzheimer Café begint weer	33
Staddijkloop 2020 afgelast	33
Onderhoud lage flats Meijhorst	34
Speel- en sporttuin in Tolhuis	34
Beverbende	34
Winkelcentrum Weezenhof	35
Isolatie-actie gemeente	35
Fien Sol-Stikkelman	36
2020-rijbewijs pensionad@s	36
Nachtommetje	37
Nieuw Winkelcentrum Meijhorst	37
Bruggetje Geologenstrook-Noord	37
Jongeren in Meijhorst 60-10?	38
Leesavonturen	38
Oud ijzer in Zwanenveld?	39
Huis van Weezenhof en corona	39
Webredacteur gezocht	39
Markt Meijhorst	40
Marijke Teunissen en kunst	40
Bloemen Malvert	40
Uitbreiding Vincentiusvereniging	41
OldStars walking basketball	41
Taalcafés zijn weer open	42
Huis gezocht voor tv-programma	43

Maarten Mulder en Stefan van Aarle: Grote veranderingen Winkelcentrum Dukenburg

6

Mien en Ton 70 jaar samen

StAAD in zwaar weer 4

16

Harm Jan van der Veen over 'Expeditie Dukenburg'

Koninginnenbezoek 20

11

Abdulrhan, Duha, Seraj en Jad

8

Nieuwbouw op ROC-terrein

Nieuw Winkelcentrum Weezenhof?

35

En verder:

Column Guus Kroon	6
Muziekhulde Frans Ohlenroth	7
Column Toon Kersemakers	10
Oranje Blauw met kunstgrasveld	10
Opschoondag Tonder en Vulder	12
Duofietsen en leesgroep	13
Column Peter Saras	14
Obstakels op het fietspad	14
Kinderspel	15
Column Janwillem Koten	18
Helpende Handen Dukenburg	18
Column Trees Versteegen	19
Vergeten verleden	20
Voordeuren in Dukenburg	24
Cultuur	26
Gelegenheid maakt het lied	26
WOII in de West	27
Kroniek zwembad Dukenburg	28
Dierenleven	29
Stads- en wijkmonitor 2020	30
Duukjes	42
Creatief Centrum Nijmegen-Zuid	44
Dementievriendelijker	45
Colofon	47

Inschrijfdag

StAAD IN ZWAAR WEER

Forse stijging huurtarieven wijkcentra - midden in corona tijd - bedreigt toekomst StAAD

Eind augustus 2020 kregen vrijwilligers en cursisten van StAAD het bericht dat, ondanks eerdere aankondigingen en advertenties, het cursusjaar 2020-2021 pas op 26 oktober, dus na de herfstvakantie, kan starten. Ook zijn voor het hele seizoen alle themamiddagen afgelast. Dus ook de voor vrijwilligers, cursisten en StAAD Koor belangrijke kerstviering. In datzelfde bericht werd gesproken over toekomstige mogelijke risico's voor het voortbestaan van StAAD.

Alle aanleiding voor een gesprek over de vraag 'wat is er aan de hand?' met Nicole Goedee en Jan van den Berg, vertegenwoordigers van

het bestuur van StAAD. Omdat altijd hoor en wederhoor wordt toegepast, wil de redactie in het volgende nummer een reactie van wijkwethouder Bert Velthuis plaatsen.

Het zit beide vertegenwoordigers van StAAD hoog dat - temidden van alle inspanningen om een zo goed mogelijk *coronabestendig* cursusjaar voor te bereiden - eind juni onverhoeds forse aanpassingen van tarieven en nieuwe administratieve voorschriften op de mat vielen. (Zie meer info bij *Overzicht knelpunten* op de pagina hiernaast, red.) Er lijkt begrip voor het gegeven dat in deze coronatijd alle geldstromen van overheden opnieuw tegen het licht

worden gehouden. Maar dat een kostenverhoging van ongeveer 60 procent in drie jaar tijd en het moeilijker maken van allerlei administratieve voorschriften zo noodzakelijk is, wil er bij Nicole en Jan niet in. En dat allemaal op precies het moment dat StAAD moet puzzelen met alle nieuwe coronamaatregelen. Ook snappen beide StAAD-vertegenwoordigers niet dat 'rijke' en minder 'rijke' stadsdelen even zwaar belast worden.

Alles onzeker

Nicole: 'In normale tijden hadden we na afloop van het cursusseizoen eind mei een vóórinschrijving en eind augustus een open dag. We konden zo altijd redelijk goed inschatten hoeveel ruimte door het jaar heen nodig was. Nu niet. De open dag ging niet door en tot begin september was het wijkcentrum slechts beperkt geopend. Cursusleiders hadden inmiddels bij hun cursisten van het afgelopen jaar via de mail gepeild hoeveel belangstelling er was om opnieuw mee te doen. Antwoord op die vraag was voor ons belangrijk, omdat StAAD naar verhouding veel deelnemers kent die tot een risicogroep behoren. Die peiling toonde aan dat er een grote behoefte bestond elkaar weer terug te zien en cursussen te volgen. We laten sinds 1 september belangstellenden individueel in het wijkcentrum komen om in te schrijven. Deelnemers die vorig jaar al een cursus hebben gevolgd gaan voor. Helaas is deze beperking nodig, omdat veel minder cursisten in hetzelfde aantal lokalen kunnen.

Wat is StAAD?

StAAD staat voor Stichting Anders Actieven Dukenburg en komt voort uit een werklozenproject in 1982, gestart vanuit de gemeente. De website geeft de kern van StAAD weer in de volgende missie 'Vanuit een sociaal belang bieden wij in en voor Dukenburg zinvolle vrijetijdsbesteding aan. Wij brengen mensen bij elkaar die op verschillende gebieden gezamenlijk actief willen zijn met mensen die hun kennis en vaardigheden willen delen en onderhouden. Wij doen dit in een open en vertrouwde omgeving zonder winst oogmerk.'

StAAD telde in het afgelopen cursusjaar

van september 2019 tot juni 2020 bijna 800 inschrijvingen voor de meest uiteenlopende cursussen. Er waren in die periode 68 vrijwilligers actief. StAAD is hiermee na de Ontmoetingskerk de grootste (vrijwilligers) organisatie in Dukenburg.

StAAD verzorgt normaliter in het cursusseizoen ook maandelijks themamiddagen, die voor iedereen gratis toegankelijk zijn. Jaarlijks staat daarbij een debat met de gemeenteraad op het programma. Alle activiteiten vinden plaats in wijkcentrum Dukenburg.

Bronnen: website van StAAD, www.staad.nl, en Canon van Dukenburg, www.canonvandukenburg.nl

Het schrijven van de gemeente over de nieuwe huuraanpak gooide echter alles door elkaar en gaat ook de toekomst van StAAD op het spel zetten.'

Overleg met gemeente

Nicole en Jan: 'Een afvaardiging van het bestuur is onmiddellijk na het verschijnen van die nieuwe maatregelen met wethouder wijken Bert Velthuis gaan overleggen. In dat overleg werd begrip getoond voor de positie van StAAD in Dukenburg. Maar volgens de wethouder gaat het doorvoeren van dezelfde aanpak voor alle wijkcentra vóór. Wel werd het voorstel gedaan een extern bureau (op het gebied van fondsenwerving) een onderzoek te laten doen, zowel gericht op de financiële situatie van StAAD als op organisatorische knelpunten. Medio december brengt dat bureau verslag uit bij de wethouder.

Geen soelaas

Jan: 'Alle hulp is welkom, maar fondsenwerving voor ons soort organisaties kan niet zomaar en niet structureel het gat opvullen dat ontstaat door deze kostenstijging. En daarnaast: door al die nieuwe administratieve voorschriften hebben we op kantoor voortdurend een extra gespecialiseerde kracht nodig om alles goed op te volgen. Dus nogmaals: alle hulp is welkom, maar biedt op termijn geen soelaas als het alleen blijft bij dit ene aanbod van de gemeente.'

Nicole vult aan: 'Wat me, ook persoonlijk, het meeste pijn doet is dat, als er inderdaad geen verder soelaas wordt geboden, we de grondbeginselen van StAAD (zie bij *Wat is StAAD?*, red.) op termijn moeten loslaten. StAAD is opgericht om laagdrempelig zoveel mogelijk mensen bij elkaar te brengen om te leren en elkaar te ontmoeten. Die laagdrempelige toegang wordt, als er geen andere oplossing komt,

veel Dukenburgers met minder financiële armslag uit handen geslagen. Lang niet iedereen kan namelijk gebruik maken van de Meedoen-regeling.'

En gratis, zoals in de beginjaren van StAAD? Dan omzeil je de kostenverhoging.

Nicole en Jan beiden: 'Nee, dat gaat niet. Ook dan kan je absoluut niet het financiële gat dat gaat ontstaan opvullen. En bovendien komt de leerdoelstelling van StAAD in het gedrang. Al in de beginjaren is gebleken dat in dat geval vrijblijvende inloop-activiteiten ontstaan. De lesopbouw lijdt eronder. Je krijgt er nauwelijks cursusleiders voor en de meeste cursisten van ons willen ook echt iets leren.'

Online?

Beiden: 'Gezien de doelgroep is dat geen optie. Mensen komen om te leren én elkaar te ontmoeten. Die willen niet nog meer online thuiszitten.'

Toch starten

Nicole en Jan: 'We starten dit cursusjaar, hoe dan ook. Maar pas na de herfstvakantie op 26 oktober. We gaan ervoor. We willen de moed niet verliezen, ondanks de onzekere toekomst. Waarom? Omdat StAAD een geweldige organisatie is met heel veel mogelijkheden.'

Tekst: Toon Kersemakers. Foto's: Peter Saras

Overzicht knelpunten

Tegelijkertijd spelen nu drie soorten problemen:

1) Het coronavirus zorgt voor grote veranderingen voor gebruikers van het wijkcentrum. Dat betekent voor StAAD dat zij globaal ten opzichte van vorig jaar met hetzelfde aantal vierkante meters maar een derde tot misschien de helft van het aantal cursisten een plek kan geven. Waar eerst twaalf personen in een ruimte konden, kunnen er nu bijvoorbeeld maar vier.

2) Bij alle wijkcentra is de gemeente de huurtarieven gaan harmoniseren. Dat is eind juni 2020 aan alle gebruikers van wijkcentra schriftelijk meegedeeld. Deze harmonisatie houdt in dat in de hele stad voor organisaties, die ruimtes in wijkcentra huren en op een of andere manier aan deelnemers geld vragen, het *basistarief* ofwel in het spraakgebruik *commerciële* tarief gaat gelden. Dat betekent gemiddeld voor organisaties zoals StAAD een kostenverhoging van al gauw 60 procent. Dat nieuwe tarief wordt in driejaarlijkse stappen ingevoerd. Zie voor meer informatie: www.nijmegen.nl en geef 'huurvoorwaarden' in bij zoeken.

3) Er komen ook nieuwe administratieve voorschriften. Planningen van lokalen of tussentijdse wijzigingen, zoals bijvoorbeeld in geval van ziekte van een docent, kunnen niet meer meteen met de beheerder van het wijkcentrum geregeld worden. Dat gaat nu via een centraal punt bij de gemeente. Planningen moeten veertien dagen van tevoren worden ingediend.

Ook in Lindenholt en de rest van de stad

Inmiddels komen bij de redactie van *de Dukenburger* meer berichten binnen dat elders in de stad organisaties of groepjes, die op een of andere manier aan deelnemers een bijdrage vragen, door deze maatregelen in de problemen zijn gekomen. Een dansclub, die onbetaalbaar wordt. Een kaartclub, die opeens 5.000 euro moet betalen (in Bottendaal). En *De Inloop* in Lindenholt (zusterorganisatie van StAAD) die, volgens woordvoerder Lineke Otzen, hun doelgroep over drie jaar bijna geen betaalbare cursus meer kan aanbieden, enzovoorts.

Handen af van Dukenburg

Zaterdag 29 augustus publiceerde de *Gelderlander* de tweejaarlijkse tevredenheidcijfers van bewoners over hun eigen wijk. Daarbij kwamen Meijhorst en Zwanenveld er niet geweldig uit. Desgevraagd, op diezelfde pagina, wees Hette Morriën terecht op het goede gebruik in Dukenburg om elkaar te groeten, ook als je elkaar niet kent en uiteraard op de ruimte en het royale groen. Op diezelfde bladzijde echter was een geestelijke verzorger van een verpleeghuis in Meijhorst aan het woord: 'In die wijk zie ik weinig schoonheid, het voelt levenloos. Ik ben daarom altijd blij als ik weer terug in Hengstdal ben.' Betreft dit de binnenkant van dat verpleeghuis (je zult er maar wonen) of slaat het op de wijk Meijhorst, waar zij alleen maar doorheen rijdt en dus nauwelijks contact mee zal hebben?

Corona gaat ook aan Dukenburg niet voorbij en dus is het wijkcentrum aangepast en een soort speelse puzzeltocht geworden naar de vele lokalen. Of al die activiteiten - waarvoor dit wijkcentrum zo bekend staat door de hoge bezettingsgraad - ook in aangepaste 'corona-formule' gaan lukken valt te betwijfelen. Het vraagt veel creativiteit van onder andere de vrijwilligersorganisaties en veel begrip van deelnemers/cursisten. Een onmogelijke opgave! Tot overmaat van ramp gaat de gemeente Nijmegen uitgerekend in deze moeilijke periode - en uiteraard aangekondigd in de vakantieperiode zoals de traditie is bij de gemeente bij vervelende aankondigingen - over tot het aanpassen van de tarieven voor gebruik van de accommodaties, hetgeen in de praktijk minimaal een verdubbeling van contributies of deelnemersbijdragen betekent, juist voor de maatschappelijk zwakkeren in - volgens de gemeente - de minst gewaardeerde wijken en het stadsdeel. Bij het gebruik van de ruimte door hoogstens een derde van het vroegere aantal cursisten van voor de coronacrisis, betekent dit het onontkoombare einde van het voortbestaan van veel instellingen/vrijwilligersorganisaties. En dus weer volop terug achter de geraniums. Gemeenteraad, weet je hier wel van en wat doe je hier aan? Wie bedenkt zoiets?

De uitsmijter: Om het fietsgebruik te ontmoedigen en de diefstal van E-bikes te stimuleren, zijn bij het wijkcentrum op vijf na alle fietsklemmen weggehaald.

Guus Kroon (Foto: Jacqueline van den Boom)

Ton en Mien Moerkerken 70 jaar getrouwd en nog steeds gelukkig

60 jaar getrouwd komt tegenwoordig regelmatig voor, maar 70 jaar hoor je niet zoveel. Zeker niet met zulk een goede gezondheidstoestand en nog zelfstandig wonend.

Het toeval wil dat Mien (91) en Ton (95) onze ex-buren zijn. Mien kent mijn vrouw Helena nog van vroeger en Mien heeft regelmatig contact met haar gehad. Ze was toen een fervent breister herinnert Helena zich. Ze is enkele malen bij ons koffie komen drinken. Mien had pijn aan haar arm gekregen en daarom zijn ze toen wat kleiner gaan wonen. Dat is nu al dertig jaar geleden.

Ton en Mien kennen mij en dat helpt bij een gezellig gesprek. Ton is van huis uit een Rotterdammer. Het gezin woonde in Kralingen en is door het Duitse bombardement alles kwijtgeraakt. Het heeft toen een tijdje in Den Haag onderdak gevonden, maar is later naar Rotterdam terugverhuisd. Ton moest na zijn lagere school meteen aan de slag en had enkele baantjes. Toen hij twintig jaar was, werd hij opgeroepen. Hij deed in Indonesië dienst als onderofficier bij de artillerie en was bij gevechten betrokken. Hij bleef daar drie jaar. Door toeval werd hij schrijfvriend van Mien, een Maastrichtse. Het was een contact dat via een brei-vriendin was gearrangeerd. Na de oorlog leerden beiden elkaar in levende lijve kennen. Hij vond in Maastricht werk bij de Koninklijke Nederlandse Papierfabriek (KNP). Hij begon als sjouwer, maar al snel maakte hij promotie. Toen de KNP een nieu-

we fabriek in het Belgische Lanaken (niet ver van Maastricht) opzette was hij een van de mensen om die klus op zich te nemen. Toen het Nijmeegse bedrijf van KNP in de problemen raakte is hij hier als chef benoemd om de zaak recht te trekken. Hij en zijn vrouw vonden een woning in Weezenhof.

Mien en Ton hebben gouden handen. Mien maakt kunstige en praktische breiwerken. Ton is een knutselaar die oude boten in het klein namaakt maar ook een model van de *Notre Dame* op zijn werkkamer heeft staan. Onbegrijpelijk knap. Ton is een tijdje voorzitter geweest van de hobbyclub. Nog steeds is hij bezig. Hij maakt prachtige mandala's. Ik ben gewoonweg jaloers op hem dat hij met 95 jaar nog die precisie bij het tekenen en schilderen heeft. Toen ze jonger waren hebben ze samen ook veel aan stijldansen gedaan. In vele opzichten zijn Ton en Mien, niet alleen door hun leeftijd, zeer bijzondere mensen. Al gaande het gesprek was het voor mij geen vraag meer hoe Ton het van sjouwer tot bedrijfschef had gebracht. Bovendien straalden ze samen van geluk. Misschien is dit het geheim waarom ze zo gezond oud zijn geworden. Toen ik vertrok kreeg ik gebreide spullen mee waar Helena blij mee is, en ook nog enkele mandala's. Het was voor mij een bijzondere koffiemorgen.

Met dank aan Miel Couvee

Tekst: Janwillem Koten

Foto: Jacqueline van den Boom

Muziekhulde aan jarige Frans Ohlenroth

Frans Ohlenroth is vanwege zijn deelname aan de StAAD-cursus Spaans geen onbekende voor ons. Hij is een elegant uitziende, echte gentleman. Toen de redactie de uitnodiging kreeg om Frans' 86e verjaardag te vieren, was dat een verrassing. We vernamen tevens dat deze serenade in de middag vanaf 12 uur werd aangeboden door zijn Dukenburgs-Indische vrienden.

Frans doet veel voor de Indische gemeenschap in Dukenburg. Hij probeert het sociale contact tussen de Indische senioren zo levend mogelijk te houden. Regelmatig organiseert hij muziekmiddagen, waarin hij zelf gitaar speelt en waarbij de klassieke krontjong-gezangen door de senioren worden beluisterd en meegezongen. Frans is een niet onverdienstelijk gitarist. Door al dat nuttige werk is het geen wonder dat men Frans voor zijn verjaardag met muziek wilde fêteren. Voor het huis van de familie Ohlenroth had men in een kring een twintigtal stoelen opgesteld voor vrienden en burens, op veilige afstand van elkaar op het gazon. De temperatuur was die middag zeer aangenaam, hetgeen het concert een extra feestelijk accent gaf. In het midden van de kring zat de Nijmeegse flamencogitarist Manito die zich presenteerde om voor Frans te spelen. Manito is een bekend gitarist die zich in diverse combinaties heeft gespecialiseerd in Spaanstalige en gipsy-flamenco muziek. Ook speelt hij samen met Frans. Hij begon speciaal voor de jarige met een klassiek stuk krontjongmuziek.

Deze krontjongmuziek is door de Portugezen naar Indonesië gebracht en daar de volksmuziek bij uitstek geworden. De klassieke krontjongklanken lijken veel op Portugese fadomuziek. Na dit eerste stuk speelde Manito enkele klassieke Spaanse gitaarsolo's, waarvan de aanwezigen zichtbaar genoten. Kortom, het werd een bijzonder aangenaam samenzijn in de corona-crisisperiode. Er waren hapjes en drankjes en door onderlinge gesprekken leerde men nieuwe mensen kennen. Janwillem: 'Ik ging na anderhalf uur welgemoed naar huis, nadat ik Frans nog vele gezonde jaren had toegewenst. Ik had het gevoel iets bijzonders en aangenaams te hebben meegemaakt, dat zeker navolging verdient.'

Gitaaroffels

Nadat Janwillem het graspleintje had verlaten, miste hij wel enige franje die dit mini-concert verder charmeerden. Zo waren er drie ontzettend nieuwsgierige meisjes, echte Aagjes. Ze figureerden in het decor door eerst heen te paraderen, vervolgens terug. Niet eenmaal, maar vaker. En maar kijken op zeer gepaste afstand. Hetzelfde deed een jonge moeder met kindwagen. Een fietser, vastgehecht aan zijn oortjes, had niets in de gaten en sjeesde voorbij. Dit in tegenstelling tot de Dar-medewerkers die plastic-voor-plasticzakken kwamen ophalen. Manito laste een pauze in, vanwege het aanzwellende motorgeronk. Toen de groene Dar-wagen vlakbij genaderd was, gaf hij een fikse roffel op de gitaarsnaren. De Dar-mensen

achterop de treeplank konden dit waarden en beloonden deze hulde met een grote glimlach. Een applausje was te gevaarlijk: ze hadden kunnen vallen.

Bij optredens werkt Manito samen met zangeres Mónica. Zij treden met *Melodías del Corazón** niet alleen op in de Nijmeegse Hortus Botanicus, maar ook in Duitsland. Lees deze aankondiging maar eens: '*Spanische Zigeunermusik mit Sängerin Mónica Coronado aus Barcelona zusammen mit dem Flamenco Gitarristen Manito. Konzert auf dem stimmungsvollen Gelände von Kloster Graefenthal in Goch.*' Landgoed Graefenthal bevindt zich in het Reichswald, ongeveer vijf kilometer vanaf de grens. De toegangspoort is vijf eeuwen jonger dan het oorspronkelijke dertiende-eeuwse klooster, gesticht door graaf Otto II van Gelre en zijn vrouw Margaretha van Kleef. Het voormalige nonnenklooster is fraai gerestaureerd, het erf is ommuurd en er scharrelen kippen en pauwen rond. Ook is er een gracht en achter het perceel een meertje met een wandelpad. Veel meer over Graefenthal is te vinden via internet of bij de VVV in Kleef. Manito kan men bereiken via www.manito.biz, 06 23 25 91 07 en Mónica via www.monicacoronado.com of 06 23 93 88 30.

* Lieder uit het hart

Tekst: Janwillem Koten en Hette Morriën
Foto: Peter Saras

Op dit terrein langs de 43^e straat in Zwanenveld stond vroeger een gebouw van het ROC. In 2008 is het gesloopt. Sindsdien ligt het terrein braak.

Nieuwbouw op het ROC-terrein in Zwanenveld

Er komen 300 tot 350 appartementen op het ROC-terrein in Zwanenveld. Met dit nieuws kwam de gemeente Nijmegen deze zomer. Als alles meezit kan de bouw in het voorjaar van 2022 beginnen.

Eind 2007 werd de nieuwbouw van het ROC bij het centraal station geopend. Zes bestaande gebouwen kwamen daardoor leeg te staan. Sommige kregen een nieuwe bestemming, andere werden gesloopt, onder andere de vestiging in Zwanenveld. MVO Projecten uit Doetinchem kocht dit terrein en wilde er woningen bouwen, voornamelijk laagbouw. Langs de spoorlijn zouden de panden hoger worden. Die moesten tevens als geluidswal dienen. Gemeente en projectontwikkelaar stechelden over het project. Tegen de tijd dat overeenstemming gloorde, zaten we midden in een economische crisis. Het project lag meer dan tien jaar stil.

Inmiddels had de gemeente bepaald dat nieuwbouwprojecten alleen gerealiseerd mochten worden in de Waalsprong in Nijmegen-Noord en het Waalfront in Waterkwartier, enkele uitzonderingen daargelaten, zoals de Nimbustoren nabij het centraal station.

Nijmegen is in grootte de tiende stad van Nederland. Ze is echter zo geliefd, dat ze op nummer 3 staat in de top-10 van plaatsen met

het grootste tekort aan woningen, pal achter Amsterdam en Utrecht. Tegenwoordig is het alle hens aan dek. Op elke geschikte plek in de stad wil de gemeente nu bouwen, bij voorkeur nabij een van de vijf treinstations. Zie onder andere de plannen bij station en winkelcentrum Dukenburg. (Te lezen op de bladzijde hiernaast, red.)

Toekomstplannen

Ook het ROC-terrein kwam in beeld. Gemeente en huidige eigenaars Slokker en Ten Brinke Slokker en Ten Brinke overlegden met elkaar en kwamen eruit. Projectleider van de gemeente Paul Matthieu is bereid de plannen toe te lichten.

‘Er komen 300 tot 350 appartementen met verschillende hoogtes’, vertelt hij. ‘Het zijn vooral woningen in het duurdere segment: middelduur en vrije sector, zowel huur als koop. Een klein deel wordt sociale woningbouw. Dat is bedoeld voor oudere alleenstaanden die nu in huizen van woningcorporaties wonen. Er zal in verschillende hoogtes worden gebouwd. Om geluid op te vangen van spoorbaan en weg worden de appartementen naast het spoor vrij hoog. Aan de kanaalzijde zal het hoogste gebouw verschijnen om zo kenbaar te maken dat men hier Dukenburg nadert. In het middengebied is de maximumhoogte vier lagen. Parkeeren is verdiept, dus niet op straat.’

De gemeente wil voor de aan- en afvoer van auto's de bestaande wegopgang naar de Wijchenseweg gebruiken, dus onder de spoorbrug door. ‘Dit is om te voorkomen dat de auto's vooral langs het winkelcentrum gaan rijden’, meldt Matthieu. ‘Een deel van de appartementen is straks bereikbaar via de 43^e straat. Er komt waarschijnlijk ook een weg parallel aan de spoorlijn. Er blijft veel openbaar groen. Er komt een parkje bij het lage gedeelte. Daar zal de ontmoeting worden gestimuleerd voor de hele buurt. We zijn aan het verkennen om bij het parkje op de begane grond van een van de gebouwen een maatschappelijke functie te realiseren, bijvoorbeeld kinderopvang of een buurthuiskamer. We gaan hierover in gesprek met de wijk.’

Procedure

Het zogenoemde ambitiedocument is eind september-begin oktober 2020 afgerond. Er is een wijziging van het bestemmingplan nodig. Inclusief de behandeling van in te dienen zienswijzen duurt dit zes maanden. Indien nodig worden de plannen aangepast. In januari 2022 kan de projectontwikkelaar de omgevingsvergunningaanvraag indienen. Kort daarna kan de bouw beginnen.

Tekst: René van Berlo

Foto: Jacqueline van den Boom

Grote veranderingen Winkelcentrum Dukenburg

Winkelcentrum Dukenburg gaat drastisch veranderen. Een deel van het winkellopervlak verdwijnt en er komen woningen. Dat is slechts een deel van de voornemens. Eigenaren en gemeente zitten op één lijn.

Maarten Mulder is voorzitter van de *Vereniging van Eigenaren in het Winkelcentrum Dukenburg*, Stefan van Aarle de transformatiemanager. Zij leggen de stand van zaken uit.

‘Winkelcentrum Dukenburg kent een hoge leegstand’, vertelt Van Aarle. ‘Het zit in een neerwaartse spiraal. De vereniging van eigenaren, de gemeente en de provincie hebben een transformatieteam van twee personen ingehuurd. Die hebben onderzocht wat de toekomst kan zijn. Wat zijn de opties? We keken eerst of de leegstand opgelost kan worden. Die loopt inmiddels op naar 30 procent. Anderhalf jaar geleden was het idee om een deel van het vastgoed - de bestaande winkels - te transformeren. We kwamen erachter dat, als je het goed wilt doen, je het grootser aan moet pakken. Niet het winkelcentrum alleen, maar veranderingen samen met de omgeving, bijvoorbeeld het station en de bereikbaarheid. We willen toekomstbestendig bezig zijn. Het winkelcentrum heeft veel eigenaren. Dat betekent een complexe besluitvorming. We moesten ook de gemeente overtuigen het winkelcentrum op de agenda te krijgen om te investeren.’

Proces versneld

Het huizentekort in Nijmegen versnelde het proces. De gemeente sloot een akkoord met het Rijk voor de snelle bouw van extra woningen.

‘Het woningakkoord was de katalysator’, vervolgt Van Aarle. ‘Het is belangrijk dat ook de gemeente meedenkt. Wat is er nog meer nodig op deze plek? Ruimte om woningen toe te voegen. Meer groen. Ambtenaren hebben een ambitiedocument opgesteld, waarin ze aangeven hoe dit gebied kan veranderen. Ongeveer 7000 van de 24.000 vierkante meter winkellopervlak gaat verdwijnen. Het kan ook 6000 of 9000 zijn. Veranderingen in het consumentengedrag gaan snel. Het winkelrondje blijft. Een ander deel wordt herontwikkeld. Daar komt een open ontvangstzone met onder andere groen en meer ruimte voor verblijf, bijvoorbeeld met horeca. De bibliotheek wil misschien wel verhuizen naar een andere plek in dit gebied. Het ambitiedocument gaat uit van circa 500 nieuwe woningen. Waar die komen is nog niet bekend. Er zijn *zoekgebieden*. Er wordt gekeken naar het te slopen deel, naar de strook langs het spoor en het parkeerterrein daarachter.’ Een van de mogelijkheden is het

Maarten Mulder en Stefan van Aarle: ‘Binnen 5 tot 7 jaar kan er een totaal nieuwe omgeving zijn’

plaatsen van een stolp: een huls over het winkelcentrum.

Soort appartementen

Er is al een idee over het soort appartementen dat er moet komen. Van Aarle: ‘20 procent wordt sociale huur, 50 procent middelbare huur en 30 procent goedkope koop: maximaal 280.000 euro. Het gaat om levensloopbestendige woningen. Niet alleen voor ouderen, maar ook voor nieuwe doelgroepen.’ Het gebied is een knooppunt. Er is een station. Er vertrekken acht treinen per uur. Bussen rijden alle kanten op. Het snelwegnet is vlakbij. Dat zijn grote voordelen.

Investeerders

Voor een deel van de eigenaren is hun vastgoed hun pensioenvoorziening. Dat geldt niet alleen voor verschillende winkeliers. Ook grote pensioenfondsen bezitten delen van Winkelcentrum Dukenburg. ‘Een deel van hen is geïnteresseerd te participeren in nieuw vastgoed’, meldt Mulder.

Van Aarle: ‘Er zijn investeerders gezocht onder huidige eigenaren en bij derden. Er is een ontwikkelcombinatie gevonden. Die gaat eigen geld investeren in haalbaarheidsstudies die moeten leiden tot een masterplan. In zo’n masterplan staan de doelstellingen, de aanpak per domein en verbeeldingen. Tot januari/februari praten we met partijen en stedenbouwkundigen.’ Er is nog veel overleg nodig, bij-

voorbeeld met NS, ProRail en met de eigenaar van het pand waar BCC zit. Dat is namelijk geen onderdeel van het winkelcentrum. Het bestemmingsplan moet gewijzigd worden. Van Aarle verwacht dat er binnen vijf tot zeven jaar een totaal nieuwe omgeving kan zijn, klaar voor de toekomst.

Door met opknappen?

De winkeliers hebben een actueel probleem. Het winkelcentrum wordt momenteel opgeknapt. Mulder: ‘Niet iedereen wil de opknapping voortzetten als over een paar jaar een deel gesloopt wordt. We gaan bewoners en ondernemers bij de toekomstplannen betrekken. Het winkelcentrum is een mini-binnenstad voor Dukenburg en Lindenholt. Het moet het hart voor deze stadsdelen zijn, met groenvoorzieningen en horeca.’

Bezoek op peil

Mulder heeft ook nieuws over de huidige situatie: ‘De eerste twee uur gratis parkeren heeft teruggang van het bezoek tot staan gebracht. Daarna is het op peil gebleven, ondanks corona. De binnenstad heeft het nu moeilijker. Albert Heijn gaat flink verbouwen. De winkel wordt zelfs groter. Enkele lege units worden erbij getrokken. Het start in week 8 volgend jaar.’

Tekst: René van Berlo

Foto: Jacqueline van den Boom

Ga toch fietsen

Waarschuwing: hier volgt een moppercolumn. Geen zin in gezeur? Lees niet verder. En anders heeft u recht op mijn verslag van een kletsnatte fiets- en moppermiddag in Dukenburg. Daar gaat ie.

Met droog weer stapte ik in Weezenhof op de fiets. Maar al bij het wandelpad achter de Turf in Malvert (sorry, ik fietste hier clandestien) vielen de eerste regendruppels. Honderd meter verderop in het parkje was ik al behoorlijk nat. Ik baalde van mijn eigenwijsheid. Had ik maar geluisterd naar het advies van weerman Wouter van Bernebeek om altijd minstens drie weer-apps te bekijken (zie Dukenburger nummer 5). Het leek een korte bui. Maar iets verderop, ter hoogte van Lankforst, kwamen met een felle lichtflits en een zware donderslag gigantische slagregens naar beneden. Geen enkele schuilplaats te bekennen. Alleen bomen en die druipen alleen maar, mopperde ik vol zelfmedelijden.

Weer naar huis, even opdrogen, een rustig moment met de krant. Dacht ik. Maar nee hoor. Die krant bracht nóg meer ergernis. 'Meijhorst minst populaire wijk', las ik in *de Gelderlander*. 6,6 is - volgens de nieuwe Stadsmonitor van de gemeente Nijmegen - de waardering van bewoners voor Meijhorst. Minst populair? Dûh. Ga toch fietsen. 6,6 was vroeger op school 'ruim voldoende'. Hengstdal als beste leerling van de klas heeft een 8,3 gekregen. Slechts 1,7 punt verschil tussen de bovenste en onderste plaats! Dat kleine verschil telt kennelijk niet, alleen de onderste plaats op een top 36. Dus ruim voldoende voor een jarenlange sticker *achterstandswijk*. Bah! Het is maar goed dat ze mij niet meteen na die hoosbui om een mening hebben gevraagd. Als verzopen kat sta je niet erg te jubelen. Dan had alles van mij een 1,0 waardering gekregen. Ook Hengstdal... Gelukkig verdedigde collega Hette in *de Gelderlander* Meijhorst heel knap. Daarom wil ik alle getallenfreaks toeroepen: ga toch fietsen in Dukenburg. Zie de mooie kanten van onze wijken. Daarover praten bewoners óók en met veel enthousiasme. En ga niet achter een bureau alleen vanwege cijfers oordelen over een wijk. Bekijk van tevoren wél minstens drie weer-apps!

Toon Kerssemakers (Foto: Huub Luijten)

Oranje Blauw nu met kunstgrasveld

Reden genoeg, nieuwsgierig als we zijn om C.S.V. Oranje Blauw te bezoeken. Waarnemend voorzitter Jan van Haarlem en webmaster Dick Las vertelden de Dukenburger hoe een en ander tot stand kwam.

Een andere wetenswaardigheid is de uitbreiding met het sportveld en kleedkamers van de rugbyvereniging The Wasps. Deze is verhuisd vanuit Sportpark Staddijk naar het Waterkwartier in Oud-West in Nijmegen. De gemeente is eigenaar van al deze sportvelden en stemde met deze gang van zaken in. Ze bekostigde de kunstgrasoperatie, een werk van maar liefst acht weken. Jan: 'Je hebt nu een voetbalveld dat zachter en sneller, slidingvrij en milieutechnisch nog uniek in Nederland is. Minder wedergevoelig - alleen niet bij vorst te gebruiken - is een ander voordeel. De aanleg ging gepaard met een flink gegraven en verwijderde ondergrond en daarna vol gestort met vulkanisch zand uit de Eifel waarop geen onkruid groeit. Er is nu tevens een goede drainage. Kortom, deze moderne aanleg mag er zijn. De nieuwe verlichting van het veld met led is ook een aanzienlijke verbetering.'

De bal is inmiddels na maandenlange coronastop weer gaan rollen. Sinds half september is de competitie weer op gang. Volgend jaar kan dan ook de voormalige The Waspsaccommodatie in gebruik genomen worden. Met meer velden en kleedkamers, met een fraai en gezellig zelf gerenoveerd clubhuis is Sportpark Staddijk een groot en mooi sportcomplex rijk.

Nu al is er met name bij de jeugd een toenemende interesse voor deze vereniging, die vierhonderd leden telt. Junioren, senioren, dames en heren, meisjes en jongens genieten daar van de voetbalsport. In overleg met de gemeente, Oranje Blauw en Bindkracht10 zijn er ook mogelijkheden voor sport- en spelactiviteiten op de terreinen, hetgeen regelmatig gebeurt. Zoals recent een *Ontdek Sportpark Staddijkdag*. Dit jaar is op 31 december weer de traditionele oliebollenverkoopactie. Er is een Halloweenviering voor de jeugd. Oranje Blauw telt gelukkig vrijwilligers die meehelpen bij al deze activiteiten. Nog meer mensen zijn welkom.

Een beschikbare kleurrijke folder vraagt of je mee komt voetballen bij C.S.V. Oranje Blauw. Meer info: voetbalzaken@oranjeblauw.com en www.oranjeblauw.com

Tekst en foto's: Theo Vermeer

Abdulrhman Atwan, Duha Abdullah, zonen Seraj en Jad

Abdulrhman, Seraj, Jad en Duha in 2020

Abdulrhman, Seraj en Duha in 2017

‘Hoe gaat het er mee?’

Een nogal lastige vraag. Aan het eind van het interview stelt Abdulrhman hem terug aan ons, de interviewers: ‘Wat is er de afgelopen drie jaar in jullie leven veranderd?’ Je bent dan geneigd om in eerste instantie te reageren met ‘niet zoveel’. Pas wanneer je met elkaar in gesprek komt, komen de veranderingen naar boven.

Zo heeft Seraj er een broertje bij gekregen: Jad (spreek uit: Dzjaad). Mede door de zwangerschap en de bevalling is Duha meer aan huis gekluisterd geweest. Na Nederlandse les en inburgering is ze er nog niet aan toegekomen om haar plannen voor een (vervolg)opleiding waar te maken.

Ingeburgerd

Verder is het gezin in de afgelopen tijd letterlijk meer ingeburgerd in het Nijmeegse. Seraj zit op school om de hoek. Heeft er zijn vriendjes, die ook bij hem thuis over de vloer komen. De school is ook een bron van contact voor de ouders. Trouwens, de coronaperiode is nog een pittige tijd geweest voor Abdulrhman en Duha. Niet zozeer omdat er veel thuis gebleven moest worden, maar vooral ook om Seraj te ondersteunen in zijn lessen via de computer. Wat moet je immers als ouder wanneer hij vraagt: ‘Wat betekent dit?’, als je zelf de taal nog niet helemaal meester bent? Zelf aan de slag dus met Google Translate.

Gedurende het jaar 2017 heeft de *Werkgroep Vluchtelingen en de Ontmoetingskerk* een reeks interviews afgenomen met in Dukenburg wonende vluchtelingen, nieuwkomers. De reeks droeg als titel *Buren van elkaar*. We gaan nu in een wat kortere reeks interviews tot eind 2020 een beeld schetsen hoe het een aantal van deze gezinnen is vergaan.

Werkgroep Vluchtelingen en de Ontmoetingskerk

De banden zijn meer aangehaald met andere Syrische gezinnen die dichtbij in de wijk wonen en de sfeer onder de burens van het straatje is goed.

Werk

Wat betreft werk heeft Abdulrhman al een traject achter de rug. Door de gemeente aangespoord heeft hij via het uitzendbureau Groen een tijdje gewerkt in de groenvoorziening. Werk dat voornamelijk in het seizoen plaatsvindt. Zijn groene vingers heeft hij echter niet benut om het eigen tuintje met planten en groenten vol te zetten. Voor en achter zijn nu mooi betegeld met fraaie, grijze tegels. Na Groen is hij een tijdje werkloos geweest, waarin hij veel heeft gesolliciteerd. Via eigen

contacten heeft dat geleid tot een baan als vertegenwoordiger in halal-producten voor een bedrijf in Almere. Vooralsnog op oproepbasis, met perspectief op een vaste aanstelling. Alleen ... corona: misschien is het nog een jaartje wachten op dat perspectief.

Naturaliseren

Het gezin staat op het punt om te naturaliseren: Nederlands te worden. De IND heeft het al goedgekeurd. Het wachten is nu op de ceremonie door/bij de gemeente. En het valt allemaal samen met het moment dat zijn Syrische paspoort officieel afloopt: augustus '20. Abdulrhman laat het ‘oude’ paspoort zien dat hij nog steeds als legitimatiebewijs in zijn zak heeft.

Schuift daarmee Syrië wat verder weg? Ja en nee. Voor de kinderen is het duidelijk dat ze veel meer perspectieven hebben in Nederland. En Abdulrhman en Duha geven scherp aan dat terugkeer momenteel onmogelijk is. Hun huis en winkel zijn verwoest. Waar keer je naar terug? Blijft staan dat het lijkt of het in Syrië nu rustig is, maar dat is alleen omdat de wereld even naar andere dingen kijkt. De zorg blijft. Kort na het vorige interview is de vader van Abdulrhman overleden. Met twee in de oorlog overleden zonen en de andere twee die hun veiligheid in Nederland hebben gezocht, staat zijn moeder er nu alleen voor. Met hulp van de burens. Daar helpt veel WhatsAppen maar een beetje aan. De ouders van Duha wonen in een gebied in het oosten van Syrië. Zij hebben nog wel familie in de buurt en een zoon die nog thuis woont.

In huis spreken Duha en Abdulrhman nog voornamelijk Arabisch, opdat de kinderen ook die taal nog machtig blijven. Maar als eerste vervolgstap gaat Duha bij STEP kijken of ze haar Nederlands de komende tijd verder op kan krikken.

Tekst: Fred uit het Broek en Harm Jan van der Veen. Foto's: Jacqueline van den Boom

Deelnemers aan de opschoondag

Bewonerscommissie Tonder en Vulder organiseert opschoondag

Begin vorig jaar werden met enige ceremonie de flatgebouwen Tonder en Vulder opgeleverd. Er was daarbij een buurtfeestje georganiseerd, waarbij afgesproken werd een bewonerscommissie op te richten.

Het feestje was terecht, want Standvast Wonen (nu Woonwaarts) had in Tonder en Vulder prachtige levensbestendige appartementen gebouwd bestemd als sociale huurwoningen. De bewoners komen hoofdzakelijk uit het stadsdeel Dukenburg. Maar er waren ook nog eenheden die door andere mensen elders uit Nijmegen konden worden gehuurd. Daarbij werd vooral aan senioren gedacht. Een van deze huurders van elders was het echtpaar Bert en Hetty Groen. Zij waren oud-Dukenburgers die in verschillende wijken van ons stadsdeel hebben gewoond. Zij zijn vanwege hun werk naar het centrum verhuisd, maar na pensionering

trokken hun roots hen weer naar Dukenburg, waarbij deze levensbestendige woningen hen zeer aantrekkelijk leken.

Bewonerscommissie

De bewonerscommissie bestaat uit Bert en Hetty Groen, Ann Verstege, Wim Reijntjes en Ineke en Jack Bex. De commissie wordt gelukkig gesponsord door de woningcorporatie. Het is de bedoeling dat de commissie het contact met de woningcorporatie onderhoudt over algemene zaken en niet voor privé-zaken. Tevens is het onderlinge contact tussen de bewoners een van de doelstellingen waar de opschoondag een belangrijk onderwerp is. Er wordt nogal wat vuil rond de appartementen weggegooid en zij willen niet dat de buurt verloedert. Er zijn wel bewoners die bij het langslopen wat in de prullenbakken gooien, maar die zitten heel vaak overvol. Om de opschoon van de

Waarschijnlijk heeft iedereen het gezien: in deze coronatijd is het zwerfafval toegenomen. Vuilniszakken staan vaak dagenlang op straat. Bij glas- en textielbakken staat afval dat er niet thuishoort. Er zijn mensen die een bezoek aan een milieustraat van de Dar te lang vinden duren en hun zoiet liever op straat dumpen enzovoort. Dit najaar besteedt *de Dukenburger* aandacht aan *positieve* voorbeelden over omgaan met afval. In de hoop de lezers te inspireren. Dit keer de opschoondag bij Tonder en Vulder in Malvert.

Afsluiting van de opschoondag

omgeving mogelijk te maken verstrekte de Dar de nodige hulpmiddelen zoals vuilnisgrijpers en de bekende zakken met handvatten.

Augustus

Door de corona moest de opschoondag van april naar augustus verplaatst worden. Deze dag was in samenwerking met de Dar en Woonwaarts nu op 14 augustus. Na de werkzaamheden werd de middag afgesloten met een hapje en een drankje. Het werd een gezellige middag waarbij de bewoners elkaar weer beter leerden kennen. 'Deze sociale dimensie beschouw ik mogelijk nog belangrijker dan de opschooning zelf', zo stelde Bert. 'Inmiddels hadden we voor september een leuke bbq georganiseerd. Maar helaas is dit door de opleving van corona afgeblazen.'

Dankbaar

Bij het afscheid nemen vroeg ik Bert (een daadkrachtige en praktische man die goed met mensen om kan gaan) of hij nog een bijzondere boodschap had. 'Ja. Wij zijn de Dar dankbaar voor de steun, maar het zou goed zijn als zij zich wat meer zouden laten zien, zodat het schoon houden van de omgeving niet alleen bij ons komt te liggen. Er zou wat meer controle moeten zijn, zodat Dukenburg niet vervuult, want dat wil niemand.'

Opruimen bij de ingang van Vulder

Tekst: Janwillem Koten. Foto's: Bert Groen

Duofietsen en leesgroep

De redactie wilde weleens meer weten over twee bijzondere activiteiten van Elline uit Tolhuis.

Duofietsen

Elline: 'In mijn geval houdt dit fietsen op een elektrische tandem in. Ik houd heel erg van fietsen, maar kan dat niet alleen vanwege mijn visuele beperking.' Elline zoekt dus mensen die ook graag fietsen. Ze is van mening dat dit met zijn tweeën toch gezelliger is, samen praten over leuke of interessante onderwerpen. Bovendien vindt Elline het fijn als de duofietser over de natuur vertelt. Ze houdt van de natuur maar kan die natuurlijk niet zien. 'Ik hoop en zou het fijn vinden als duofietzers eenmaal per twee of drie weken met mij kunnen gaan fietsen, natuurlijk in onderling overleg. Bij mij kan eenieder rekenen op een lekker kopje koffie of thee.' Ook zou Elline graag in contact komen met een maatje om af en toe iets creatiefs te doen, bijvoorbeeld kaarten maken voor speciale gelegenheden waarvoor ze knutselstukken in huis heeft. Ze denkt daarbij nadrukkelijk niet aan klusjes in en rondom het huis. 'Mogelijk kunnen we dan ook eens naar Winkelcentrum Dukenburg of naar een tuincentrum in de buurt om wat te kopen voor een nieuwe look van de tuin. Ik houd zo van bloemen en planten omdat ik die goed kan voelen. En mijn favoriete plant is de hortensia.'

Leesgroep

Elline begeleidt ook een leesgroep. Deelnemers daaraan zijn mensen die graag mooie boeken lezen. De leesgroep vindt iedere eerste

donderdag van de maand plaats van 13.30 tot 15.30 uur, en wel in de buurthuiskamer van Tolhuis. (Adres: Tolhuis 44-50, op het Activiteiten-plein van de Dukendonck.) Deelname is gratis. Elline: 'Vooraf begin ik met een mooi lied of passend muziekstuk om in de sfeer te komen. Ik bereid die middagen voor met vragen en informatie over het boek en de schrijver. Aan de hand van die vragen wisselen we samen gedachten uit. Het zijn inspirerende middagen. Er is koffie of thee en om de beurt nemen we iets lekkers mee. Kom gewoon eens

een keer meedoen!' Voor meer informatie over de activiteiten in de buurthuiskamer is het e-mailadres: bhktolhuis@gmail.com.

Boekenkeuze voor 2020/'21

- Donderdag 1 oktober '20: Spaar de spotvogel door Harper Lee
- Donderdag 5 november '20: De nacht in Lisabon door Erich Maria Remarque
- Donderdag 3 december '20: Grand Hotel Europa door Ilja Leonard Pfeijffer
- Donderdag 7 januari '21: De zwarte schuur door Oek de Jong
- Donderdag 4 februari '21: Uit het leven van een hond door Sander Kollaard (winnaar van de Libris Literatuurprijs 2020)
- Donderdag 4 maart '21: Kolja door Arthur Japin
- Donderdag 1 april '21: De acht bergen door Paolo Cognetti
- Donderdag 6 mei '21: Maar waar zijn die duiven dan? door Jan Siebelink
- Donderdag 3 juni '21: Moedervlekken door Arnon Grunberg

Contact

Voor beide activiteiten kunt u telefonisch contact opnemen met Elline: 06 36 27 91 01.

Tekst: Peter van Kraaij en Elline

Foto's: Peter Saras

Was dit het laatste oogstjaar?

De oudgediende vrijwilligers van werkgroepen en platforms in Dukenburg die de onrustige tijden van 2007 en 2008 hebben meegemaakt vrezan van wel. Ze zien dezelfde signalen, ze zien dezelfde onmacht bij de professionals. Misschien heeft nu de te ver doorgevoerde bezuiniging ook invloed en of dat goed is? Herstellen, zo hebben we in het verleden gezien kost vele malen meer.

Deze zomermaanden in gespannen coronatijd hadden alles in zich om te escaleren. Het was niet rustig in de wijken, maar gelukkig konden we nog oogsten van het goede werk de afgelopen jaren. Zo ervaren de bewoners het werk van de straatcoaches. De afgelopen jaren heeft dit straatcoachwerk zijn vruchten afgeworpen. De overlast bleef beperkt de afgelopen zomer, een klein wondertje? Zeker als je bedenkt dat in sommige wijken deze zomer ook geen wijkagent aanwezig was. Er ontbrak een wijkbeheerder van een belangrijke woningcorporatie en er kwam het bericht dat de straatcoaches wegbezuinigd waren. Bij onrust moeten bewoners nu de politiebellen. Die komt dan met twee, drie en een keer zelfs met zes wagens de wijk in scheuren via straat A. Twee tellen later zie je hele groepen jeugd via straat B naar een andere locatie rennen. *Kat en muis*, of zoals een wijkagent eens vertelde: 'Dan sta je als blauw op dik verlies.'

Alles gaat nu gezet worden op jongerenwerk. Maar waar waren die deze zomer? Waar zijn die 's avonds laat in de wijken als het erop aan komt? Een jongerenwerker is geen straatcoach, enkele zeer goede buitenbeschouwing latend. Helaas een harde ervaring door de jaren heen. Hoog opgeleid een tas vol papieren bij de sollicitatie tellen niet bij de straatjeugd...

Wanneer we hierover praten met 'oudgedienden' komt snel de uitspraak: 'Wanneer staat er weer een politiepост op de parkeerplaats bij het winkelcentrum?'

Peter Saras

(Foto: Jacqueline van den Boom)

Door bladeren en schaduw gevaarlijke stoepranden

Gevaarlijke obstakels op het fietspad

We fietsen meer, heel goed. We fietsen ook meer met aanhanger of bakfiets met kinderen maar werkt de wegbeheerder hieraan mee? Vaak niet.

Ons land is bezaaid met paaltjes, hekjes en versmallingen met stoepranden op de fietspaden, levensgevaarlijk. Ook de wildgroei in fietssluisen is zwaar ontmoedigend. Voor fietsaanhangers en bakfietsen zijn deze vaak niet te nemen. Ook met fietstassen zit je regelmatig klem. Om nog maar niet te spreken over mindervaliden met een scootmobiel. Deze mensen worden 'doorgang-gediscrimineerd'. Zo komen deze mensen vaak klem te zitten bij het bruggetje van de 29^e straat Meijhorst naar Stadspark Staddijk. Maar ook Malvert, van en naar het fiets-/voetpad langs het Maas-Waalkanaal kent zulke obstakels. En er zijn meer benadeelden, zoals mensen met een driewieler of ligfiets. Of neem de rolstoelfietsen van de verzorgingshuizen in ons stadsdeel.

Iedereen recht op doorgang

Let wel, niet mogen fietsen betekent niet dat de toegang je ontnomen mag worden om lopend met de (bak)fiets en eventuele aanhanger een pad te gebruiken. Bedoeld om brommers te weren, is dan het commentaar. De wegbeheerder heeft wettelijk de vrijheid om obstakels te plaatsen. De handboeken hebben het niet over hekjes, maar hierin lezen we: 'Een wegbeheerder die fietsvriendelijk wil zijn, denkt er ook niet aan. Die zoekt naar andere oplossingen om brommers te weren of zorgt ervoor dat kruispunten zo zijn vormgegeven dat fietsers niet per hek worden afgeremd.' In de handboeken staat ook duidelijk dat de ruimte op fietspaden tussen de paaltjes, hekjes en stoepranden mini-

maal 1 meter 60 moet zijn. Maar dat is niet de huidige praktijk.

Ook op de zichtbaarheid van hekjes en paaltjes is veel aan te merken. Bekend is dat dit soort obstakels veel ongelukken veroorzaakt, de kleine ongelukjes niet eens meegerekend. Gevaarlijke situatie gespot? Meld het via de meld- en herstellijn van de gemeente.

Bronnen: ANWB en Fietsersbond

Tekst en foto's: Peter Saras

Veel valpartijen door blijven haken met fietstassen bij dit soort obstakels

Tien jaar geleden zijn in samenwerking met bewonersorganisaties, het WIG (Werkgroep Integratie Gehandicapten) en wethouder Lenie Scholten enkele Dukenburgse wijken rolstoel- en scootmobielvriendelijk gemaakt. In de loop van de jaren zijn bij herbestrating veel aanpassingen verdwenen. Het beloofde ruimer maken van fietssluisen is nooit goed van de grond gekomen.

2020

2003

2006

2009

Kinderspel

De speelplek waaraan we in deze Dukenburger aandacht besteden, werd 22 jaar geleden aangelegd. Op een bijzondere locatie in ons stadsdeel.

In het stratenregister van Rob Essers is sprake van het groengebied op de grens van de wijken Lankforst en Malvert. De direct omwonenden en andere stadsdelers weten dan (meteen) welke groenstrook met water hiermee bedoeld wordt. Om hier een parkachtig gebiedje van te maken was eerst het hele terrein op de schop gegaan. Er werd een prijsvraag uitgeschreven om het parkje een naam te geven. De Lankforstbewoner met de familienaam Brems bedacht *Wollewei*, geïnspireerd door het schilderij uit 'Erik of het klein insectenboek' van Godfried Bomans. Later, toen het drassige groengebied ingericht was, kwam men met

een plan voor een speeltuin. De bewoners van de dichtstbijzijnde huizen vonden dat niet zo leuk. De speelplek werd wel heel dichtbij hun woningen gepland. Er was overleg en correspondentie over en weer. Zelfs burgemeester Guusje ter Horst kwam op bezoek. Tenslotte volgde nog een enquête in de buurt, waaruit bleek dat de meerderheid absoluut geen speeltuintje op die plaats wilde. Er werd echter veel energie gestoken in een verloren zaak. Want ambtenaren op het stadhuis bepaalden dat de speelplek er moest komen en wel op de door hen ideaal gedachte plek. De bewoners leerden hier een lesje van ... hoewel, achteraf werd het leuk! Toen de kleinkinderen van de bewoners op de oppasdagen van opa's en oma's uren-, zelfs dagenlang konden spelen onder toezienend oog van de grootouders nabij.

Tekst: Hette Morriën

Foto 2020: Jacqueline van den Boom

Overige foto's: Jan van den Berg

2011

Op expeditie tussen 1 en 8 oktober

‘Contacten leggen en verbinding leggen met anderen in Week van de Ontmoeting’

Projectgroep Elkaar Ontmoeten in touw voor Dukenburg

In deze aflevering staat de *Week van de Ontmoeting* centraal. Die week wordt gehouden van 1 tot en met 8 oktober aanstaande. Er vinden in Dukenburg allerlei activiteiten plaats die georganiseerd worden door de projectgroep Elkaar Ontmoeten. Deze projectgroep is opgezet vanuit de stichting Hart voor Dukenburgers. ‘We gaan op expeditie rond thema’s als eten, wandelen, sport of cultuur’, kondigde de projectgroep al aan in de vorige Dukenburger.

Harm Jan van der Veen vertelt namens de projectgroep meer hierover in een gesprek, waarin regelmatig zijn grote betrokkenheid en enthousiasme blijken.

Hoe kom je de coronatijd door?

‘Dat is een vraag, die iedereen inmiddels wel heeft gehad. Bij antwoorden hoor je nogal eens tussen de regels door dat beperking van contactmogelijkheden er behoorlijk inhakt. In Dukenburg is dat niet anders’, aldus Harm Jan. ‘Maar niet alleen door coronamaatregelen zijn meer bewoners geïsoleerd geraakt. Uit diverse onderzoeken blijkt al lang dat in Dukenburg door verschillende oorzaken er veel mensen zijn die behoefte hebben aan méér contact, maar niet weten waar ze terecht kunnen.’

Bezoeken

Harm Jan beschrijft in het kort wat er allemaal aan de orde kwam bij het afleggen van bezoeken door leden van de projectgroep Elkaar Ontmoeten aan bewoners van een complex seniorenwoningen in Dukenburg: ‘Na bericht vooraf werden we eigenlijk overal meer dan vriendelijk ontvangen. Na vooraankondiging hebben we alle 88 adressen bezocht. Vaak werden we uitgenodigd om binnen te komen. Hoewel er maar weinig mensen waren die een uitgebreider (vervolg)bezoek op prijs zouden stellen, hadden we toch de indruk dat er veel behoefte was aan meer contact. Vaak werd gewezen op isolement van andere bewoners. De activiteiten zowel binnen als buiten het gebouw werden erg gemist. Bij velen kwam minder vaak familie op bezoek. Contact met burens werd over het algemeen als plezierig ervaren. Als vervolg hierop willen we bij een

OOG VOOR ELKAAR

In een serie besteedt de *Dukenburger* aandacht aan activiteiten die bewoners met elkaar verbinden. Voor en tijdens 50 jaar Dukenburg is *Oog voor elkaar* ontstaan. Dat netwerk brengt door middel van concrete activiteiten bewoners bij elkaar en verbindt hen met allerlei initiatieven en instanties dicht bij huis in Dukenburg.

aantal adressen wat uitgebreider langsgaan en bekijken waarmee we eventueel behulpzaam kunnen zijn. Deze ervaringen hebben we ook al bij de diverse acties 50 kopjes koffie gehad. Tussen de regels door wordt steeds aangegeven dat de behoefte aan (meer) contact groot is. In deze tijden natuurlijk extra, maar die behoefte bestaat al veel langer.’

Expeditie Dukenburg

Maar wat is dan de achtergrond van de Week van de Ontmoeting? Wat kan je in één week aan oplossingen bieden?

‘Natuurlijk los je dit niet zomaar op’, aldus Harm Jan. ‘Het gaat niet alleen om contact leggen tijdens gesprekken, maar ook om verbinding met anderen te realiseren. We proberen mensen, als zij dat willen, op een gemakkelijke manier in contact te brengen met activiteiten, waardoor ze anderen kunnen tegenkomen. Een voorstel - gedaan tijdens een bijeenkomst hierover in Dukenburg - hieraan meer bekendheid te geven was: maak een project samen met verschillende organisaties. Dat project is er nu. Er is een programma ontwikkeld in het kader van de Week van de Ontmoeting. Van 1 tot en met 8 oktober dus. Die week is een landelijk initiatief. Ook bij ons in Dukenburg worden dan activiteiten georganiseerd waar mensen elkaar ontmoeten en verbinding met anderen kunnen leggen. We noemen dat programma Expeditie Dukenburg.’

Je spreekt over Expeditie Dukenburg. Een zware tocht met rugzak door ons stadsdeel?

Harm Jan: ‘Haha nee. Alle activiteiten zijn geschikt voor iedereen die behoefte heeft aan die ontmoeting en verbinding. De activiteiten tijdens deze expeditie zijn kleinschalig en corona-proof. Het accent ligt op buitenactiviteiten, maar niet alleen. Er is gekozen voor expedities rond thema’s om deelnemers op die manier kennis te laten maken met allerlei activiteiten in Dukenburg. Van biljarten tot jeu de boules, wandelen, gezamenlijke maaltijden, een bezoek aan de bibliotheek enzovoorts. (Zoals gezegd: allemaal corona-proof). Het woord expeditie houdt verrassingen in: je weet niet helemaal precies wat je tegen komt. En dat is nu net het leuke en uitdagende.’

Publiciteit

‘Er is veel publiciteit. Waarschijnlijk heb je al een speciale krant in de brievenbus gehad. Maar het staat ook in huis-aan-huisbladen, kranten, flyers bij huisartsen, fysio’s, apotheken, Ontmoetingskerk, supermarkten, bibliotheek, websites en dergelijke’, meldt Harm Jan. ‘Je kunt het niet missen.’ (Zie het kader helemaal rechts op de pagina hiernaast voor een programmaoverzicht, red.)

Word ik, als ik meedoe - nu toch via een omweg betrokken bij een kerk, bijvoorbeeld de Ontmoetingskerk?

Harm Jan: ‘Absoluut niet. Wij vallen onder een onafhankelijke stichting. Wij willen iets betekenen voor Dukenburgers die behoefte hebben aan méér contact met anderen. En op wat voor manier maakt ons niet uit. We komen dus ook niet namens een kerkgenootschap langs de deur.’

En hoe verder na 8 oktober?

‘Na die week gaan we bekijken wat het vervolg gaat worden. Maar we blijven trouw aan ons uitgangspunt dat we graag iets willen betekenen voor Dukenburgers, die meer contact willen,’ besluit Harm Jan.

Meer weten? Stuur een mail naar: hartvoordukenburgers@gmail.com.

Tekst: Toon Kersemakers

Foto: Jacqueline van den Boom

Harm Jan van der Veen

Programma Week van de Ontmoeting

'Expeditie Dukenburg'

Zaterdag 3 oktober 13.00 tot 16.00 uur: Informatiemarkt in het Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 70-39. Inschrijven niet nodig.

Zaterdagavond 3 oktober 20.00 tot 22.00 uur: Expeditie N8-Ommetje in de wijk Weezenhof. Aanvang: 20.00 uur bij De Dageraad, 20.45 uur tussen de flatgebouwen van de Hippe Hoogbouw, 21.30 uur plein bij Huis van Weezenhof. Inschrijven niet nodig.

Zondagmiddag 4 oktober, starten tussen 13.00 en 15.00 uur: Expeditie Wandelen en Ontmoeten. Start en finish bij Trainingscentrum Michi, Staddijk 41. Tevoren inschrijven is prettig, maar niet per se noodzakelijk.

Maandagmiddag 5 oktober 14.00 tot 16.00 uur: Expeditie Sportief en Actief, rondom Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 70-39. Inschrijven niet nodig.

Dinsdag 6 oktober: Expeditie *De dag van de Smaak*. Lunches: 12.30 uur. 2 adressen Weezenhof, 2 adressen Aldenhof, Meijhorst. Diners: 18.00 uur. Wijkcentrum Dukenburg in Meijhorst en in Aldenhof. Opgeven via e-mail, telefoon of tijdens informatiemarkt.

Woensdagmiddag 7 oktober 14.00 tot 16.00 uur: Expeditie naar buurthuizen en de bibliotheek. Je kunt deze middag onder andere terecht bij: • Moestuin Lankmoes in Lankforst. • Buurthuiskamer Tolhuis, Tolhuis 44-50. • Huis van Weezenhof (plein bij winkelcentrum). • Wijkcentrum De Turf, Malvert 51-34. • Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 70-39. • Bibliotheek Zwanenveld, Zwanenveld 90-98. Bezoek van tevoren doorgeven.

Je kunt je voor de diverse expedities opgeven via: hartvoordukenburgers@gmail.com of telefonisch: 06 42 89 47 19.

Zie www.hartvoordukenburgers.nl voor nadere info over het programma.

De Week van de Ontmoeting wordt in Dukenburg georganiseerd door de werkgroep Elkaar Ontmoeten van de stichting Hart voor Dukenburgers. De Week van de Ontmoeting past in de activiteiten van de landelijke Week tegen de Eenzaamheid: Een tegen Eenzaamheid.

Wat is Hart voor Dukenburgers?

Missie van stichting *Hart voor Dukenburgers*: Het is de droom van Hart voor Dukenburgers dat iedere bewoner van het stadsdeel zich er thuis voelt, dat iedereen gehoord wordt en iedereen mee kan doen. Hart voor Dukenburgers zet zich daarom in voor kwetsbare mensen in Dukenburg en aangrenzende wijken. We zijn er voor iedereen, ongeacht wie je bent en hoe je leeft. Hart voor Dukenburgers wil opsporen wat er leeft aan sociale nood en waar (nog) niemand naar omziet. Ze luistert met open oor en hart naar de noden, de levensvragen en zin vragen. Ze gelooft in de kracht van mensen. Ze werkt samen met andere organisaties in de wijk en met de gemeente Nijmegen.

Onafhankelijke stichting

Hart voor Dukenburgers is een stichting, die onafhankelijk is van kerk en staat. Het bestuur neemt zelfstandig besluiten. Hart voor Dukenburgers wil haar werk bekostigen met giften, subsidies en met een van de initiatieven die voortgekomen is uit Hart voor Dukenburgers is het oprichten van de projectgroep Elkaar Ontmoeten. Deze projectgroep bestaat op dit moment uit de volgende leden: Fred Uit het Broek, Annemiek Volkers, Harm Jan van der Veen, Johan Dorst, Pieter Pelser en Maarten Noordzij. Samen met nog andere vertegenwoordigers van veel instellingen in Dukenburg.

Bron: www.hartvoordukenburgers.nl

Klein is fijn

Recent bezocht ik Wijkcentrum Dukenburg in Meijhorst. Waar het eerder druk en gezellig was, heerste nu rust en leegte. Slechts medewerkers aan de bar/balie en van Stip waren aanwezig. We beleven een ellendige tijd, jong en oud. In bejaarden-centra stierven meer senioren door verdriet en eenzaamheid dan aan COVID-19. De isolatiekuur was soms erger dan de kwaal. Aanvankelijk waren zwembad en Ontmoetingskerk gesloten. Het zwembad draait weer, met beperkingen. De kerk bezoeken kan, mits je reserveert. De Ontmoetingstuin is altijd open voor iedereen.

Ook al volgen Dukenburgers de richtlijnen, hier en daar is verslapping merkbaar. Sommigen hebben moeite met de regels of zijn vergeetachtig. Gaandeweg wordt men korzelig en slordig; ik merk het aan mijzelf. Bij de ingang van supermarkten zijn extra maatregelen verwaterd, de speciale openingstijd voor ouderen is afgeschaft. Verzet tegen de RIVM-richtlijnen zie je hier gelukkig nog niet. Het aantal besmettingen in Dukenburg is meegevallen volgens de buurtzorg. Maar met de (terug-)komst van veel studenten kan dit veranderen. Dat jongeren steigeren is begrijpelijk: de mogelijkheid van ontmoetingen is in deze tijd van sociale opsluiting een groot gemis, evenals horecabezoek en (muziek-)festivals. Bedrijven waar het water aan de lippen staat protesteren. Toch moeten we met zijn allen moed houden. Zeker als binnen afzienbare tijd een vaccin beschikbaar komt. Het is geen garantie dat we daarna onze oude levensstijl kunnen herpakken. Zonder grote evenementen zijn buurtactiviteiten en een gesprekje buitenshuis belangrijk geworden. In Weezenhof is 'het huis' bescheiden toegankelijk. Er zijn ook buurtontmoetingen in gezellige kring mogelijk, zoals een muziekhulde op een grasveld! Hopelijk kennen andere wijken ook burenaactiviteiten, want voorlopig moet men het hebben van kleine, fijne bijeenkomsten. Vergeet niet dat de eerste Nederlandse coronabesmettingen plaatsvonden tijdens carnaval.

Janwillem Koten

(Foto: Jacqueline van den Boom)

Deelnemers van Helpende Handen

‘Wij helpen elkaar’

Helpende Handen (HH) is een initiatief waar bewoners uit Dukenburg met en zonder beperkingen elkaar eenmaal in de maand ontmoeten. Dit initiatief is in 2012 gestart door Ad den Dekker in het kader van zijn studie Social work. De originele missie is *elkaar helpen: Mensen in Dukenburg iets voor elkaar laten betekenen, op zoek naar verbinding met elkaar.*

Ontmoeting en verbinding staan centraal. Een keer per maand komt deze groep bij elkaar. Eerst wordt er gezamenlijk een kop koffie gedronken. Daarna is er een activiteit en vervolgens wordt er gezamenlijk gekookt en gegeten. Wijkcentrum Dukenburg stelt de keuken beschikbaar voor Helpende Handen. Iedereen doet mee. De taken zijn verdeeld onder alle aanwezigen. Alleen samen maken we van Dukenburg een leefbaar stadsdeel. We interviewen Marlice Karremans, Carolien Scholten en Chinemezu Ilheme.

Chinemezu

De kookactiviteit in de keuken van Helpende Handen wordt begeleid door onder anderen Chinemezu Ilheme. Hij is geboren in Nigeria en 29 jaar. Hij heeft verschillende opleidingen gedaan: Verzorging, Sportopleiding CIOS, Bedrijfsmanagement DMK en Cultureel Maatschappelijke Vorming (CMV). Vier jaar geleden was hij bij een Springkussenfestival in Eindhoven in de functie van manager bij Kluisjesverhuur. Aldaar ging hij eten halen voor zijn personeel en hij dacht: ‘Dat kan ik beter!’ Chinemezu is opgegroeid in een Afrikaans gezin en kreeg deels de Afrikaanse keuken ook mee.

Tijdens de evaluatie heeft hij zichzelf als het ware in deze positie gebracht en wilde hijzelf voor de catering gaan zorgen. Hij had eigenlijk ‘gebluft’. Chinemezu ging uitzoeken wat je allemaal nodig hebt om een eigen catering te beginnen. Op geheel eigen initiatief heeft hij Catering D’Afrigian letterlijk op de kaart gezet. Hij is direct gestart. In de derde periode van zijn stage CMV is hij in contact gekomen met Helpende Handen. Dit was voor hem een prachtige kans. Hier heeft hij bemoeienis met de verzorging van de maaltijden en het hele kookproces. Op het menu staan eenvoudige en gezonde maaltijden. Hij geeft begeleiding

in de groep bij het voorbereiden, het koken en het opmaken van de gerechten.

Het recept vanuit *Catering D’Afrigian* is om van elk moment een speciaal moment te maken in elke gelegenheid. De geheime ingrediënten die Chinemezu gebruikt zijn Liefde & Passie en zijn ervingen vanuit de Afrikaanse keuken, ook in de keuken van Helpende Handen: ‘Eten verbindt.’ Dat is prachtig, een verrijking voor de deelnemers. Zij nemen een vaardigheid mee die zij geleerd hebben in de keuken of een gezellig moment om aan terug te denken of ze delen een recept om thuis uit te proberen.

‘Wat Chinemezu thuis met plezier heeft geleerd, brengt hij met zijn creaties op tafel.’ Het moment dat Chinemezu met het eten de eetzaal binnenkomt en vertelt wat hij, de studenten en de groepsgenoten in de keuken hebben bereid, straalt hij Liefde & Passie uit en dat proef je in zijn eten. Dus heb je zin in gezelligheid en een lekkere maaltijd? Kom dan eens een kijkje nemen in de keuken van Helpende Handen.

Gastvrouw en gastheer

Tijdens de maandelijkse bijeenkomst is er een gastvrouw en/of gastheer die zorgt voor de ontvangst en koffie of thee ronddeelt. Vind je het leuk om een handje te helpen in de keuken of tafel te dekken of na afloop te helpen met opruimen? Alles is mogelijk. Tijdens het koffiedrinken komen thema’s aan de orde die door de deelnemers, studenten of vrijwilligers worden ingebracht. Soms wordt er een gast spreker uitgenodigd. De sfeer binnen de groep is gemoedelijk.

Hogeschool

Ook de Hogeschool Arnhem-Nijmegen en de HAN-studenten zijn zeer betrokken bij Helpende Handen. Er is een samenwerking met de HAN zodat studenten een stageplek hebben. Ieder kwartaal wordt er gezamenlijk, ook met de deelnemers, een nieuw programma gemaakt. Naast de kookactiviteit worden er spelletjes gedaan of maatschappelijke thema’s besproken. Onze gedeelde ervaring is dat Helpende Handen voelt als een warm bad. Het saamhorigheidsgevoel, het onderlinge vertrouwen, verhalen die onderling worden gedeeld, die soms ook heel moeilijk zijn: dit alles maakt Helpende Handen heel sterk.

Dukenburg staan voor elkaar klaar

Helpende Handen

Marlice en Carolien

Bij Helpende Handen vormt Marlice een schakel op het gebied van communicatie/verbinding. Zij geeft op deze manier vorm aan haar streven een steentje bij te dragen in het doorbreken van eenzaamheid. Eenzaamheid in het algemeen als thema, dat in de maatschappij overal de kop opsteekt.

Carolien Scholten is nu twee jaar werkbegeleider bij Stip Dukenburg/Bindkracht 10. Dit doet zij met veel plezier. Zelf komt zij niet uit Dukenburg, maar op deze manier leert zij het stadsdeel en zijn bewoners goed kennen. In juni dit jaar heeft Carolien van Arno, opbouwwerker in de wijk, het stokje overgenomen. Arno kreeg een andere baan elders. Carolien ziet veel enthousiasme binnen de groep: deelnemers, vrijwilligers, bezoekers en professionals. Tijdens de coronaperiode onderhouden de deelnemers via de groepsapp contact. De dj in de groep heeft iedere dag een liedje gestuurd, muziek verbindt ook!

Mensen zoeken elkaar naast Helpende Handen ook privé op om elkaar te helpen. Iedereen heeft elkaar gemist tijdens de lock-down en is

nu blij om elkaar weer te zien met inachtneming van de anderhalve-meter-maatregel. Er wordt goed naar elkaar omgekeken. Deelnemers halen elkaar op als ze niet mobiel zijn of maaltijden worden bezorgd als iemand ziek of verhinderd is. De nadruk bij Carolien is vooral de verbinding met bewoners uit Dukenburg: 'Iedereen telt mee.'

Samenwerking

Helpende Handen is een samenwerkingsverband tussen verschillende organisaties, onder andere Sociaal Wijkteam Dukenburg, Bindkracht10, Unik en de HAN. Er zijn *social workers* van verschillende organisaties actief.

De activiteiten van Helpende Handen zijn te vinden in Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 70-39. Helpende handen is vooral laagdrempelig. Er wordt per keer een kleine bijdrage gevraagd en is voor meer mensen toegankelijk. Heb je interesse neem dan contact op met carolien.scholten@bindkracht10.nl, telefoonnummer 06 53 32 95 93

Tekst: Gemma Sanders
Foto: The Helping Hands

Ontmoeten met een thema

Ontmoeten staat centraal in het werk van de Ontmoetingskerk. Niet voor niks heten we zo en ook het parochieblad draagt de naam *Ontmoeten*. Ontmoeten is belangrijk. Dat doen we in het kerkgebouw en ook door als vrijwilligers en pastores bij mensen thuis op bezoek te gaan. Door die ontmoetingen weten we wat er leeft in het stadsdeel en vervolgens organiseren we daarover weer bijeenkomsten.

Geen wonder dat de week van ontmoeten, tegen de eenzaamheid, ons op het lijf geschreven is. Naast de vieringen in de kerk hebben we nogal wat groepen waar mensen elkaar tegenkomen 'met een thema'. Sinds deze zomer is er een rouwinloop, en vanaf eind oktober een rouwgroep. Voor al degenen die iemand verloren zijn aan de dood. Door de coronamaatregelen zijn mensen in rouw eenzamer met hun verdriet. Nu kunnen ze aan elkaar hun verhaal kwijt. De Aanloop, op woensdagmorgen is weer gestart. Na 10.00 uur is wie wil welkom voor een praatje. Al vanaf het begin van de coronatijd organiseren we bemoedigingsmomenten. Wie wil kan een kaarsje opsteken en even een kort gesprek voeren. Dat kan vanaf nu op dinsdag- en donderdagochtend. Alleenstaande vrouwen ontmoeten elkaar in een groep, om uit te wisselen hoe het gaat en elkaar zo nodig tips te geven. In de week van de eenzaamheid is er een avond met poëzie over eenzaamheid en alleen (kunnen) zijn.

We hebben, kortom, altijd bijeenkomsten met een *bite*, omdat we benieuwd zijn naar elkaar en elk mens de moeite waard vinden. En ja, we hebben alle zalen zo ingericht dat we afstand kunnen houden. Concrete informatie over de groepen vind je op onze website: www.ontmoetingskerk.net.

Tot ziens

Pastor Trees Versteegen
(Foto: Martien van Schaik)

Koninginnenbezoek

In 1895 heeft Nederland geen koning meer. Willem III is vijf jaar eerder gestorven. Zijn dochter Wilhelmina volgt hem op. Dan moet ze wel volwassen zijn. Pas in 1898 is dat het geval. Tot die tijd is haar moeder Emma koningin-regentes. Van 16 tot en met 20 mei 1895 logeren beiden in Nijmegen. Wilhelmina is dan 14 jaar.

Ze bezoeken niet alleen Nijmegen, maar ook Ravenstein, Den Bosch en Tilburg. Het verblijf wordt uitgebreid beschreven in de Nijmeegse dagbladen. Vooral de *Provinciale Geldersche en Nijmeegsche Courant* pakt uit. Op donderdag 16 mei 1895 schrijft ze:

NIJMEGEN, 15 Mei.

De Koninginnen te Nijmegen.

Reeds lang vóór het uur van aankomst van den koninklijken trein hadden zich gisterenavond duizenden en nog eens duizenden in de richting van het Station begeven en zich aan weërszijden van den door HH. MM. af te leggen weg opgesteld. De vlaggen in de Spoorstraat wapperden vroolijk over de hoofden dier menigte en de eere-poort - die als een voorbeeld van goeden smaak van den ontwerper, den heer J. J. Weve, algemeen bewonderd wordt - vormde een waardigen toegang tot de stad. De bewoners van de Spoorstraat en Singels hadden aan het verzoek der versieringscommissie gehoor

gegeven en hunne huizen schitterden in een zee van licht, wat bij de ingevallen duisternis een vroolijken indruk maakte.

Op het Station waren bijzondere maatregelen van orde genomen. Niemand werd op het perron toegelaten. Ter ontvangst der Vorstinnen bevonden zich aldaar de Burgemeester onzer gemeente, mr. P. C. Bijleveld, in ambtsgewaad, en Majoor C. P. J. van Vlierden, garnizoens-kommandant. Om 8 uur 35 minuten reed de koninklijke trein, die om 6.16 van 's Hage was vertrokken, het Station binnen. HH. MM. stonden op het overdekte balkon van den salonwagen en groetten bij aankomst uiterst minzaam. Nadat HH. MM. waren uitgestegen, reikten Zij den Burgemeester de hand, die Haar de hooge ingenomenheid van Nijmegen's burgerij vertolkte met de komst van HH. MM. in deze gemeente. De Koningin-Regentes bedankte voor deze welkomstwoorden en zoowel Zij als de jeugdige Koningin gaven den Burgemeester de verzekering, dat Zij nog steeds met genoegen aan Haar bezoek in den zomer van 1890 aan Nijmegen terugdachten. Hierna werd majoor van Vlierden aan de Koninginnen voorgesteld, met wien beiden eenige vriendelijke woorden wisselden. De Burgemeester begeleidde vervolgens HH. MM. naar Haar rijtuig door de voor Haar in gereedheid gebrachte vestibule, waar Regentes Haar tevredenheid betuigde over de aldaar aangebrachte keurige versiering.

Nauwelijks waren HH. MM. voor het publiek zichtbaar, of een oorverdoovend gejuich ging uit de dicht opeengepakte menigte op. De beide Koninginnen groetten allerminzaamst naar alle zijden. Langs den geheelen weg, dien HH. MM. aflegden, hield het gejuich der menigte aan. De Koningin was gekleed in een havana-kleurigen reismantel en droeg een grooten stroohoed met witte veeren, de Regentes droeg een zwarten mantel en donkeren hoed. De orde werd op uitstekende wijze gehandhaafd op het Stationsplein, volgens de bevelen van den Commissaris van Politie en den Kommandant der Maréchaussée.

Vóór het *Keizer Karel-hôtel* had zich eveneens eene ontelbare menschenmassa opgesteld. Het sierlijke gebouw, welker ramen allen helder verlicht waren, trok de algemeene attentie. Men wees elkaar de vertrekken, waar de Vorstinnen zullen logeeren en waarvan reeds vroeger door ons eene beschrijving werd gegeven. Enige maréchaussées en politieagenten, de laatsten onder leiding van den inspecteur en den adjunct-inspecteur van politie, droegen hier zorg voor de orde en hadden een zeer gemakkelijke taak, want - het strekt het Nijmeegsche publiek tot groote eer - geen enkel oogenblik had evenmin hier als nabij het Station eenig gedrang plaats of viel er eenige onregelheid voor. Eindelijk was het lang verbeide oogenblik daar en kwam de koninklijke equipage nader, waarin de beide Koninginnen gezeten waren, die al neigende en groetende naar den ingang van het hotel reden. In de vestibule van het hotel, die keurig met bloemen en groen gesierd en schitterend verlicht was, werden de Vorstinnen

De intocht van koningin Emma en prinses Wilhelmina op 1 juli 1890. Grote Markt en Korte Burchtstraat. Foto: Henri de Louw. Er zijn geen foto's met de vorstinnen op bezoek in 1895.

ontvangen door heeren directeuren en commissarissen, benevens door den heer Jorritsma, directeur-gérant, terwijl de echtgenoot van den laatste HH. MM. bouquetten van theerozen aanbood, waarvoor de Vorstinnen vriendelijk dank zegden. Blijkbaar maakte deze ontvangst op de Koninginnen een hoogst aangenamen indruk, wat ook het geval moet zijn met de voor HH. MM. gereed gemaakte appartementen.

Daarop begaven HH. MM. zich naar de belétage en duurde het niet lang of de Koninginnen verschenen op het balkon. Een daverend hoera-geroep ging uit de dichte menschenmassa op, waarvoor de Koninginnen, Koningin Wilhelmina met den zakdoek wuivende, dank zeiden. Nadat HH. MM. zich in Hare vertrekken hadden teruggetrokken, ging de menigte langzaam uiteen, maar nog tot laat in den avond bleef er in de omgeving van het *Keizer Karel-hôtel* groote drukte heerschen.

Afwisselend worden door de infanterie en de Koloniale Reserve wachtposten betrokken voor het hotel.

In de vestibule van het *Keizer Karel-Hôtel* zijn twee registers neêrgelegd, een voor H. M. de Koningin en één voor H. M. de Koningin-Regentes, ten dienst van hen, die door het daarop plaatsen hunner handteekening HH. MM. een bewijs van belangstelling willen geven.

De intocht van HH. MM. werd door het prachtigste weder begunstigd. Een hevige onweersbui dezen nacht heeft echter de temperatuur aanzienlijk doen dalen en hedenmorgen bij het vertrek der Koninginnen naar 's-Hertogenbosch woei een vrij hevige noordwestenwind.

Ten 10.10 ure verlieten HH. MM. het hotel en reden Zij langs denzelfden weg als gisterenavond naar het Station. Thans was weder eene groote menigte op de been, die HH. MM. met gejuich begroette. In de Spoorstraat stonden de leerlingen van eenige openbare gemeentescholen langs den weg geschaard en hief deze kinderschaar, toen het koninklijk rijtuig naderde, het *Wien Neerlands Bloed* aan. Koningin Wilhelmina, blijkbaar verrast door dit bescheiden huldebetoon, betuigde daarvoor, allerminzaamst wuivend, Haar dank. Beide Vorstinnen droegen grijze reismantels.

De koninklijke trein, die HH. MM. naar den Bosch zou vervoeren, stond gereed aan het eerste perron en was geheel samengesteld als gisterenavond, nl. uit den koninklijken salonwagen, inwendig met lichtbruin leder bekleed, een salonwagen voor het gevolg, een dito voor den directeur-generaal Cluijsenaer, den inspecteur der exploitatie SilvergieterHoogstad en den sectie-ingenieur Sassen, benevens eenige wagens voor het personeel. Precies om 10 uur 21 minuten vertrok de trein van hier.

(Dan volgt een kort verslag van het bezoek aan Ravenstein en Den Bosch, RvB.)

HH. MM. keeren hedenavond 10.29 te Nijmegen terug en vertrekken morgen, Donderdag, weder 's morgens 10 uur van hier naar 's Hertogenbosch.

Op 17 mei schrijft de *Provinciale Geldersche en Nijmeegsche Courant* driekwart pagina vol met het bezoek van de koninginnen aan Den Bosch en omstreken op 15 en 16 mei. Beide avonden keren zij terug naar Nijmegen om

Emma met dochter Wilhelmina in rouw (1890). Foto: Adolphe Zimmermans.

daar te overnachten. Op zaterdag 18 mei 1895 blijven de vorstinnen in Nijmegen. De krant schrijft onder andere:

NIJMEGEN, 17 Mei.

De Koninginnen te Nijmegen.

Hedenmorgen bleven de Koninginnen in Hare appartementen in het *Keizer Karel-Hôtel*. Den gan-

schen tijd stond een dichte menigte vóór het Hôtel, steeds op den uitkijk of HH. MM. zich aan het venster zouden vertoonen. Geschiedde dit een enkele maal, dan barstte een algemeen gejuich uit.

Tegen één uur brachten de leerlingen der *Christelijke Normalschool* en van de leerschool aan den Klokkenberg HH. MM. eene bescheiden hulde. Zij plaatsten zich voor het *Keizer Karel-Hôtel* en hieven onder directie van den Directeur den heer A. L. Gerretsen eerst Gezang 224 Vers 1 en 5 aan, waarvan de woorden luiden:

U zegne God!
Hij stell' U tot een zegen!
Gezegend zij Uw hoofd, Uw hart, Uw wegen;
Uw aardisch, Uw eeuwig lot!

O God! verhoor
En schenk ons onze bede!
Toon hun Uw gunst, doordring hen van Uw vrede;
Licht met Uw licht hen voor!

Daarna werd uit volle borst eerst het *Wilhelmus* (oude toonzetting) en later het *Wien Neerlandsch Bloed* gezongen.

De Koninginnen waren door dit gezang blijkbaar aangenaam verrast. De jeugdige Koningin verscheen eerst alleen voor het venster, doch weldra voegde de Koningin-Regentes zich bij Hare Dochter. Beide Vorstinnen bogen herhaaldelijk om voor de Haar betoonde eer te danken.

Te ruim half twee uur reden twee open rijtuigen elk met twee paarden bespannen, voor. HH. MM. stegen in eene victoria, om, met klein gevolg, een rijtoer te maken door de stad en den omtrek. De jeugdige Koningin was gehuld in een grooten groenen mantel, met bont bezet en droeg een geelen strooehoed, vorm Matelot met groen en wit gegarneerd. Zij zag er goed uit. De Regentes was gekleed in een zwart fluweelen mantel en droeg een donkeren hoed.

De geestdrift in de stad was groot. Men juichte, riep hoera maar holde ook in dichte menigte het Koninklijk rijtuig achterna, eene gewoonte die men o. i. beter zou doen achterwege laten. HH. MM. lachten echter hartelijk om deze eigenaardige begeleiding en bogen allerminzaamst naar alle zijden.

De rijtoer ging langs Keizer Karelplein, Molensstraat, Broerstraat, Burchtstraat, Hertogstraat, v. Welderenstraat, Betouwstraat, Smetiusstraat, Kronenburgersingel, Heesschelaan, door Hees en Neerbosch (Kloosterlaan) naar St. Anna; verder door de Meerwijk naar Berg-en-Dal. alwaar de route werd genomen om het terras van het hôtél, en van hier rechtstreeks terug naar het *Hôtel-Keizer-Karel*. Overall geestdriftige begroeting, doch nergens werd halt gehouden.

Tegen kwart vóór vieren keerden de Vorstinnen in het *Keizer Karel-Hôtel* terug. Onmiddellijk reed de Regentes weder uit, met een klein gevolg, om een bezoek te brengen aan het R. K. Ziekenhuis in de Houtstraat alhier, waar slechts kort tevoren het te verwachten hooge bezoek was aangekondigd. Tijd om kostbare voorbereidselen te maken had men dus niet, maar niettemin was toch in allerijl een keurige receptiekamer in orde gebracht. Op den vloer lag een fraai Smyrnatapijt, afgestaan door het kerkbestuur van de St. Dominicuskerk, terwijl eene nette bloemversiering rondom de bustes van beide Koninginnen was aangebracht. Ook in de kapel had men het altaar met schoone bloemen versierd. (Dan volgt een uitgebreid verslag van het bezoek, RvB.)

Om kwart voor vijf arriveerde H. M. de Regentes aan het *Nieuwe Protestantische Ziekenhuis*. Aan den ingang stond geschaard het Bestuur van de vereniging *Het Protestantische Ziekenhuis*, benevens eene commissie uit het *Bouwfonds-Comité*. Jonkvrouw Isabelle van Pabst van Bingerden bood hier Hare Majesteit een fraaien tuil lichte rozen aan, met rood, wit en blauw lint, terwijl de jongejuifrouw Anna

Nassausingel gezien vanaf het Keizer Karelplein tijdens het bezoek van Wilhelmina en Emma aan Nijmegen in mei 1895.

Kolff een bouquet van witte rozen met oranje-lint, als een geschenk voor Koningin Wilhelmina, der Regentes bood. H. M. dankte vriendelijk en werd daarna door den voorzitter dr. C. Noorduijn naar de keurig gemeubelde en met sierplanten georneerde receptiesalon geleid. Hier werden de leden van het bestuur, de geneesheer dr. W. J. Kolff, de directrice mej. Schut, aan Hare Majesteit voorgesteld. (Volgt verslag van het vervolg van het bezoek, RvB.)

In de ontvang-salon teruggekeerd, dankte Dr. Noorduijn Hare Majesteit voor de eer door Haar bezoek aan het Ziekenhuis bewezen en deelde H. M. meê dat bij eenparig genomen besluit door de directie, het Ziekenhuis van af dezen dag verdoopt wordt in

Wilhelmina Ziekenhuis.

Hare Majesteit verzekerde nog dat Haar die mededeeling zeer veel genoegen deed en nam daarna minzaam afscheid van Heeren Bestuurders, die Haar tot aan Haar rijtuig begeleidden.

(Volgt een alinea waarin beschreven wordt wie aan de 'disch' van de regentes mochten zitten, RvB.)

Op 19 mei bericht de krant over het door de koninginnen op 17 mei aangeboden diner: wie er waren en wat op het menu stond. Op 15 mei bezoeken de vorstinnen Tilburg. 's Avonds zijn ze weer in Nijmegen.

Op dinsdag 21 mei 1895 besteedt de krant de gehele voorpagina en een deel van pagina 2 aan het koninginnenbezoek. Het begint aldus:

NIJMEGEN, 20 Mei.

De „Koninginnenweek” is voorbij. De Vorstinnen hebben hedenmorgen onze stad weder verlaten om de reis naar het Zuiden te vervolgen. Nijmegen is weêr in het gewone doen. Maar Nijmegen zal niet licht de dagen van 14-20 Mei 1895 vergeten, toen het onze Koninginnen herbergde, de dagen, waarop,

vooral Vrijdag en Zondag, juist het incognito aan de Koninginnen gelegenheid schonk zich hier vrij te bewegen. Menigeen is getuige geweest van de vriendelijkheid der Koningin, van de minzaamheid der Koningin-Regentes, der edele Vrouwe, die ook hier zoo ruimschoots getoond heeft, hoezeer Zij be-gaan is met het leed van ongelukkigen en zieken. De Nijmegenaars waren hoogelijk met hunne Vorstinnen ingenomen, dat bleek uit de warme toejuichingen, wanneer Zij voorbijreden, dat bleek uit de verschillende hulde-betuigingen Haar op het plein vóór het hotel gebracht en waaronder die van gisteravond - door de koloniale en het publiek - wel de eenvoudigste, maar tevens de roerendste was.

Moge de goede indruk, dien de Koninginnen zeker van Nijmegen zullen hebben medegenomen, oorzaak zijn, dat Zij nog wel eens spoedig terugkeeren binnen de stad, welker bewoners getoond hebben, dat in hun hart steeds weerklinkt der vaderen leuze:

„Oranje boven!”

De Koninginnen te Nijmegen.

Dan volgt een uitgebreid verslag van een serenade door weeskinderen op zaterdagavond voor het hotel met duizenden toeschouwers. Op zondagmorgen bezoeken de vorstinnen de Groote Kerk. De krant doet uitgebreid verslag. Na de kerkdienst gaat regentes Emma naar de 'Weesinrichting te Neerbosch'. Ook dit staat uitgebreid in de krant, onder andere:

De eetzaal werden doorlopen; de meisjesslaapzalen, waar de heldere keurig opgemaakte bedden eene bijzondere uiting van tevredenheid van H. M. uitlokten, bezichtigd en daarna een bezoek aan de Kapel gebracht. (...) Op den weg naar de werkplaatsen enz. werd eerst het monument, opgericht door de oud-weezen als herinnering aan het 25-jarig bestaan der inrichting, bezichtigd, en werd H. M. door de kleintjes van 't moederhuis, waarvan de kleinste amper loopen kunnen, een volkslied toege-

zongen. (...) Nu kwamen de verschillende, prachtig ingerichte werkplaatsen aan de beurt, waar alle werklieden met hunne bazen in hunne Zondagspakjes aanwezig waren. Gearbeid werd er natuurlijk niet. Eerst de verwerswinkel, toen de timmerwinkel, waar der Koningin verschillende modellen, o.a. het nieuwe ziekenhuis in miniatuur, en andere zaken werden getoond. Langs de kleermakerij ging de tocht naar de klompenmakerij; hier werd H. M. aanschouwelijk voorgesteld hoe uit een vierkant blok hout een klomp wordt gemaakt; de meubelmakerij - waar juist een prachtige bahut klaar stond, door den negentienjarigen Jan v. d. Meent geheel alleen vervaardigd, dat H. M. „heel mooi” noemde - was toen aan de beurt, daarna langs de smederij naar de drukkerij, waar de zettters voor de kast en de drukkers bij hunne persen stonden. H. M. bezag alles met groote belangstelling en was blijkbaar verbaasd over hetgeen Haar hier te zien werd gegeven.

's Middags hebben de Koninginnen weer een rijtoer, nu:

langs den Oranjesingel, Berg-en-Dalschen weg door de Molenaarsgas en terug langs den Ubbergschen weg. Hierna volgde een geheel onverwacht bezoek aan onze alom geroemde wandelplaats het Valkhof. Zoo een, dan was dit bezoek eene groote verrassing. Geen enkelen politiemaatregel had men kunnen nemen, maar dit bleek gelukkig ook onnodig. Het talrijk publiek, dat de matinée van de stafmuziek van het 5de regiment infanterie, onder directie van den heer G. K. G. van Aken, bijwoonde, heeft onzen geliefden Vorstinnen getoond, dat Zij zich gerust als gewone wandelaarsters hier kunnen bewegen. (...) HH. MM. reden naar de gierbrug, die op aanzegging, dat HH. MM. aan den overkant een bezoek wilden brengen, reeds sinds 2 uur aan de stadszijde gereed lag. Het was intusschen kwart over drie geworden. De overvaart geschiedde met de nauwgezetheid, die de bediening van ons veer kenmerkt en de jeugdige Koningin schepte in dit vaartochtje blijkbaar groot genoegen. Het gezicht op den wal

Hotel Keizer Karel met rechts de ingang van de Stationsweg (nu Van Schaeck Mathonsingel) en links de Graafsche straat (nu Graafseweg). Op de voorgrond roodondendrons in het parkje van het Keizer Karelplein.

was dan ook allertreffendst, temeer, daar booten en schepen een rijken vlaggetooi hadden aangelegd. Van verschillende zijden werden ook saluutschoten gelost. HH. MM. reden door Lent, over Ressen naar Bommel en van daar langs den dijk terug. Tijdgebrek belette dezen rit tot Elst uit te breiden.

Omstreeks half vijf zijn de vorstinnen terug in de stad. Ze zien talrijke geestdriftige wandelaars. Opnieuw wordt het diner beschreven. Daarna worden de koninginnen toegezongen door soldaten. De krant vervolgt:

Dat geheel de Nijmeegse bevolking, op Maandag nog met zooveele honderden buitenlieden aange-

vuld, heden bij het vertrek der Vorstinnen op de been zouden zijn, was te verwachten. Het weder was schoon en de Oranje-zon schoot hare gouden stralen zonder terughoudendheid over de hoofden der geestdriftige menigte, die HH. MM. voor het laatst nog eens wilde zien en toejuichen. (...)

De regentes zegt tegen het personeel van het hotel: „Wij zijn zeer tevreden geweest. u hebt goed voor Ons gezorgd”. (...) Dan:

De rit naar het station was een ware zegetocht. Op den hoek van den Nassau-singel en Spoorstraat stonden de leerlingen van het instituut van mej. van Duym aan beide zijden van den weg geschaard. Nadat het rijtuig van HH. MM. even had stilgehouden, bood de jonge juffrouw Marie Castendijk der Koningin een bouquet aan van witte rozen en orchideeën met oranjelint, waarop gedrukt was: „Afscheidsgroet aan onze geliefde Koningin” en jonkvrouwe Stephanie baronesse van Randwijck der Regentes een bouquet van roode en witte rozeknoppen en orchideeën met oranjelint, waarop stond: „Afscheidsgroet aan onze geliefde Koningin-Regentes”. Beide Vorstinnen ontvingen deze huldeblijken met zichtbaar welgevallen en zeiden herhaaldelijk: „Ik dank u wel.” Onder voortdurende hoera's werd de rit naar het station voortgezet. In de Spoorstraat stonden onder anderen geschaard de leerlingen van het R. C. pensioonaat in de Burchtstraat, die bij het voorbijrijden der Vorstinnen het „Wien Neêrlands Bloed” aanhieven, terwijl nabij het station de leerlingen van „den Klokkenberg” met niet minder geestdrift vaderlandsche liederen zongen.

Ook het afscheid op het perron wordt uitgebreid beschreven. De trein vertrekt naar Venlo en Maastricht.

Hotel Groot Berg en Dal met de tijdelijk gereserveerde en speciaal ingerichte veranda voor het bezoek van koningin Wilhelmina en koningin-regentes Emma, mei 1895.

Samenstelling: René van Berlo
Foto's: collectie Regionaal Archief Nijmegen

VOORDEUREN

IN DUKENBURG

De gelegenheid maakt het lied

Twee *Dukenburgers* geleden kwam het coronalied van Snelle en Davina Michelle al eens ter sprake. In hun argeloosheid zongen deze jeugdige artiesten over *Zeventien miljoen mensen*, liftend op de eerdere tophit *Veertien miljoen mensen*. De volks-

telling klopte, maar de inhoud van het lied riep irritatie op bij deze stukjesschrijver. De zinnen: ‘Door wat er moest van de minister-president’ en in het refrein ‘Die schrijf je niet de wetten voor. Die laat je in hun waarde’ waren superkrom, afgezet tegen de malaise

in het begin van de pandemie met de RIVM-richtlijnen die Mark Rutte als regeringsleider vertolkte. Plotsklaps waren er meerdere artiesten - wat, handenvol muzikale talenten! - die coronateksten verzonden op bestaande hits van weleer of van onlangs. De *Hitkrant* behandelde ze, maakte er een hitparade van. Zo waren er liedjes in het Limburgs, K3 zong leerzaam *Handjes wassen* en ook het Smurfenlied herleefde. Er ontstond een top-10-quarantineliedjes. De *Macarena* werd omgetoverd, zelfs *Bohemian Rhapsody* van Queen werd omgevormd. *Het dorp* van Wim Sonneveld ontsprong de virusdans evenmin, maar Lisa Lois (Lisa Hordijk) zingt het heel verdienstelijk en het refrein

hier – zeker vergeleken met dat van Snelle/Michelle – bevat de zin ‘laat zien dat wij toen samen streden’, waardoor de hergeboorte van deze originele schijf opnieuw nationale eer verdient. Vooralsnog spannen echter Jan Dulles (Jan Keuken) en de andere twee Volendammer J’s de kroon: hun 100-procent-eigen gelegenheidslied *Voor hen die wachten* werd naar aanleiding van de persconferenties van Mark Rutte opgenomen op hun 2020-album *De aard van het beest*. Neem de moeite deze tekst te beluisteren: een ware ode aan ‘hen die zorgen dat het morgen wordt’. Meezingen met deze tekst zal thuis moeten gebeuren. Want tienduizenden Nederlandse koorzangers (m/v/x) zijn voorlopig stilgevallen. Zo ook het *Meezingkoor* van Tom Ruijfkrook. Het is ons bekend dat meerdere stadsdeelbewoonsters en een enkele -bewoner ware fans zijn van het Meezingkoor van de *Gelderlander*-journalist Tom Ruijfkrook. Begonnen als een lezersactie – vergelijk de Pannekoekenboot van Rob Jaspers – groeide het Meezingkoor uit tot een persoonlijk succes van Tom. Hij heeft een vaste schare volgers, die niets overslaan. Maar ja, COVID-19 gooide roet over muzieknoden en pianotoetsen. Helaas kwam daardoor de Beatles-happening van het Meezingkoor te vervallen. Gekochte kaartjes zijn/worden terugbetaald. De herfstzangmiddagen op 7 en 8 november zijn verder onzeker. Meer daarover wordt zeker gecommuniceerd. Wel op de agenda blijft voorlopig genoteerd staan de Boereneditie bij de Stadsboerin in Doetinchem. Op 19 juni 2021 is het wellicht weer mogelijk om samen te zingen en eten, het vertrouwde recept van het Meezingkoor.

Tom Ruijfkrook

Muzikale wijsneuzen

• ‘Weet je wel waarom een bruid vaak een witte sluiertjurk aan heeft?’, vraagt Guusje aan haar vriendinnetje. ‘Ja’, is het antwoord. ‘Dan mag ze naar het podium

lopen, (zingend) *daar komt de bruid!*’
• Oma houdt kleinkinderen bezig. Met het liedje ‘A, B, C, D, E F, G...’ Vlotte kleindochter: ‘Maar oma, dat zijn gewoon de let-

ters uit het *stapelbed*.’

• Nog een liedje: ‘k Zag twee beren broodjes smeren.’ De kids: ‘Bovenwonder, onderwonder dat die beren smeren konden.’
• ‘Ik zong voor opa een zelfgemaakt liedje’, vertelde de kleine meid. ‘Door een *gaatje* in mijn hoofd had ik het *opgeslagen in mijn voeten*.’

WOII in de West (laatste deel)

In Dukenburg woont Ingeborg, een Nederlands *kind van na de oorlog*. Haar roepnaam is Inge of Inkie. Ingeborgs ouders verhuisden voor WOII naar de Antillen en woonden daar 25 jaar. Eerst als echtpaar, vervolgens als gezin. Uit gesprekken met haar ouders en anderen kon Ingeborg zich een beeld vormen van die zo verdrietige oorlogsjaren.

Ingeborg: 'In 1946 was de oorlog voorbij. Mijn ouders verlangden enorm naar een halfjarig verlof in Nederland. Deze wens ontstond onmiddellijk nadat op 6 juni 1944 geallieerde troepen landden op de Franse invasiestranden. Hun opmars door de rest van Europa betekende ook "bevrijding" voor de expats. Het contact met de verwanten aan de overzijde van de oceaan was hersteld. Kranten en tijdschriften plaatsten veel artikelen over hoe de naoorlogse tijd zich ontwikkelde. Blijdschap en hoop regeerden vrijwel wereldwijd. Het post-, scheep- en luchtvaartverkeer ging gestaag terug naar normaal. Niets leek een overtocht van vader, moeder en kleine Elsbeth nog te hinderen, behalve het "kleinigheidje" dat ik, Inge, op komst was. Er moest dus nog enige tijd gewacht worden met dat verlof.' Ingeborgs ouders hadden daardoor volop tijd om hun reis in 1947 voor te bereiden. Er zou gevaren worden met een Engels passagiersschip heen en zes maanden later met een KNSM*-vrachtschip terug. In Holland kon dat halfjaar worden ingewoond bij opa van vaderskant. Van daaruit werden de overige familieleden bezocht, die het echtpaar intussen hun gemengde huwelijk en gezamenlijke vlucht naar Latijns-Amerika vergeven hadden. Dolgraag wilden de 'geëmigreerde' ouders hun dochtertjes Elsbeth en Ingeborg laten kennismaken met hun verwanten. De reis ging plaatsvinden in de zomer, niet wetend dat die van 1947 een ware hittegolf in petto had. Inge: 'Vooral mijn moeder genoot van die zinderende zomer; ze was intussen een echt tropenmens geworden. Maar nog onderweg naar Holland had ze het wel Spaans benauwd gehad.' Waarvan Ingeborgs vader helemaal niets wist, was het spaarpotje van zijn vrouw. Die wis-

selde maandelijks een vast bedrag aan Antilliaanse guldens om in Amerikaanse dollars. Haar oudere broer en geboren zakenman in Nederland had hierom gevraagd. De dollar kon hem een rijk man maken. Er was geen vuiltje aan de lucht, want moeders had al bedacht hoe ze de douane in Engeland én Nederland ging omzeilen met dat geld. Ze zette het totaalbedrag om in een zo groot mogelijke coupure aan dollarbiljetten en vóór het moment suprême verstopte ze de kostbare briefjes in haar beha. Daar overheen gingen een onderjurk(slipdress), een hooggesloten bloes en een linnen mantelpakje. Om haar hals droeg ze een parelsnoer, die de kraag van de bloes extra afsloot. De eerste gang langs de douane in Southampton verliep vlekkeloos, de tweede in Harwich ook. 'Maar bij de derde douanepassage in Hoek van Holland notabene ging het bijna mis', vertelt Inge. 'Ik zat op de arm van mijn moeder en toen zij zich bukte voor haar handbagage, greep ik mij instinctief vast. Aan de hals van mijn moeder. Moeders kraagje begaf het en haar blouse ging gapend open. De parelketting knapte natuurlijk en de kralen stuiterden vrolijk in het rond.' Intussen haastten zich douaniers, kruiers en andere reizigers om de parels op te rapen en terug te

geven aan Ingeborgs moeder. Men dacht dat de kraaltjes echt waren. Helemaal niet dus. Maar door de consternatie mochten de rood-aangelopen moeder en blozende dochter snel doorlopen en werden zij niet verder gecontroleerd. Ingeborgs vader hoorde pas maanden later waarom zijn vrouw het toen zo loeiheet had gehad. Die hoogrode kleur, die zwéétpareltjes (echte) op haar voorhoofd! Ze was immers nog veel te jong voor een spontane opvlieger. Inge: 'Maar mijn moeder biechtte haar smokkelactie uiteindelijk eerlijk op. Eerlijkheid stond bij haar met stip genoteerd in onze opvoeding.' En de zakenbroer met die dollars? 'Hij werd inderdaad een invloedrijke middenstander met meerdere winkels en huizen in zijn woonplaats, actief in de kerk, de politiek en in het verenigingsleven. Dit was zijn bijdrage aan de wederopbouw van Nederland. Met als hoofdsponsor mijn moeder', grapt Inge achteraf, 'hoewel ik me tot op de dag van vandaag afvraag of het nodig was om die dollars te smókkelen.'

* Koninklijke Nederlandse Stoomvaart Maatschappij

Kroniek van zwembad Dukenburg

sportfondsenbad Dukenburg

Vanwege het veertigjarig bestaan van zwembad Dukenburg beschrijft toenmalig manager Wil Rengers in een serie de geschiedenis van dit bad.

Derde lustrum

Het in 1979 geopende zwembad Dukenburg bestond in 1994 vijftien jaar en dat werd, hoe toepasselijk, op zaterdag 15 januari gevierd. Bezoekers aan het recreatieve zwemmen ontvingen een leuk aandenken.

Daarbij was iedereen welkom tussen 15.00 en 17.00 uur voor een hapje en een drankje om gezamenlijk dit heugelijke feit te vieren. Daarnaast kon men genieten van een demo kunstzwemmen door Aqua-Novio. Kanovereniging de Batavier gaf een demonstratie en liet zien hoe leuk de kanosport is: zelfs in een zwembad kan men er plezier aan beleven. Vooruitlopend op de kanocursus die in Sportfondsenbad Dukenburg gestart zou worden, was dit een prima promotie voor deze sport. Verder was er een demonstratie met modelbootjes en kon men kijken naar of zelf meedoen aan aquarobic en aquajogging.

Promotieplan

Nieuw voor het management van het zwembad was het promotieplan, bij Sportfondsen al lang een vast onderdeel van de bedrijfsvoering. Daarin kwamen zaken aan de orde als een felicitatie voor bezoekers uit het adressenbestand van het zwembad: In de maand dat iemand jarig is krijgt hij of zij een felicitatie in de vorm van een vrijkaartje. Een aardigheidje voor de burens bestond uit een plantje aan het begin van de lente. Bij de school van de maand konden leerlingen van een willekeurig gekozen school tegen een speciaal tarief gedurende een maand op woensdagmiddag komen zwemmen.

Bij vader- en moederdag kregen de zwemleerlingen een feestelijk envelopje mee, waarin een vrijkaartje zat dat ze aan de betreffende ouder konden geven.

Themaweken

Themaweken waren eens per jaar. Dit was nationaal in alle Sportfondsenbaden. Na Hongarije, Turkije en Portugal was in 1994 Griekenland aan de beurt. De Griekse week was het eerste landentema voor Sportfondsenbad Dukenburg.

De aankleding voor deze week bestond uit Griekse vlaggen en posters waarop Griekse

afbeeldingen te zien waren. Griekse achtergrondmuziek en Griekse hapjes versterkten het Griekenlandgevoel nog meer. Lesonderdelen, zoals watergymnastiek, aquarobic en aquajogging, werden gegeven op Griekse muziek.

Het hoogtepunt van deze week lag in Sportfondsenbad Dukenburg op zaterdagavond, toen een Griekse avond plaatsvond. Hierbij was ook de Griekse gemeenschap aanwezig. Zwemmers en niet-zwemmers konden genieten van zang en dans en, zeker niet onbelangrijk, van lekkere Griekse hapjes en drankjes. Deze avond was een avond van integratie. Iedereen had het goed naar de zin. Tot slot van deze week was er een loterij, waarbij men met een geldig entreekaartje kans maakte op een vliegreis naar Griekenland.

Diverse landen, waaronder Duitsland, Frankrijk, Italië en de VS, zouden nog volgen. Elke landenthemawek was een geslaagde week.

Abonnement 80-jarige

Dit gratis zwemabonnement was onderdeel van het promotieplan en werd al vijftien jaar uitgereikt aan vaste zwembadbezoeker(sters), reeds in het bezit van een abonnement, die de leeftijd van tachtig jaar hadden bereikt. Deze dames en heren waren een reclame voor de gezonde zwemsport. Ze hadden jarenlang een aardige financiële bijdrage geleverd door het kopen van een zwemabonnement.

Ook in de jaren 90 hadden de zwembaden te maken met gemeentelijke bezuinigingen. Voor de duidelijkheid: de opdracht was een jaarlijkse bezuiniging van een half miljoen gulden voor de drie zwembaden. Mede hierdoor besloten de raad van beheer en de directie tot het afschaffen van deze gratis zwemkaart per 1 juli 1994. Voor degenen in het bezit van zo'n kaart veranderde niets. De kaart werd gewoon verlengd. Alleen zouden geen nieuwe kaarten meer uitgereikt worden. Toch wilde men nog iets doen voor deze krasse zwemmer(sters). Wie zich op zijn/haar tachtigste verjaardag meldde aan de receptie van het zwembad ontving nog wel een gratis 13-badenkaart.

Nadat het bekend geworden was dat het gratis abonnement voor 80-jarigen afgeschaft werd, verschenen diverse ingezonden stukjes in *de Gelderlander*, waarin men zijn/haar onvrede uitsprak over het gevolgde beleid van de Sportfondsenbaden.

Tekst: Wil Rengers

Illustraties: zwembad Dukenburg

Begin oktober beleven we de jaarlijkse werelddierendag. Tijd om aandacht te besteden aan het dierenrijk dat veel rijker is dan menigeen denkt. Van piepkleine poliepjes (bijvoorbeeld koraal) langs middelgrote pelsdieren tot majesteitlijke roofvogels zoals de condor, het zijn allemaal levende wezens, totaal anders dan de mens.

Dierentuin

Burgers' Zoo in Arnhem was oorspronkelijk een dierentuin, voorzien van de nodige natuurlijke inrichting: flora naast fauna. Het leven van de dieren moet immers zo realistisch mogelijk zijn in gevangenschap. Sinds de afremmende ingrepen op het mensenleven anno 2020 weet nu ieder mens ook hoe dat voelt. Na jarenlang uitdijen als dierentuin, groeide Burgers' dierenpark in de vorige eeuw nog groter met een leefruimte voor wilde dieren uit steppe, savanne en woestijn. Met een hortend en stotend 'safari'treintje op wielen kon je tussen de leeuwen, giraffen, antilopen en zebra's rondgereden worden. Het bandje (jaren 80) waarop werd gewezen waar je was, was eerder ingesproken door een jongeman die stotterde: 'U na-na-nadert nu het gedeelte van de llll-eeuwen. Mocht u p-per ongeluk uit de wa-a-a-agen vallen, dan zullen de dieren u-u-u niet opee-ee-eten, ze maken u hooguit dood.' Wat een geruststelling! Maar de dierentuin, waarin steeds meer exotische gewassen en wezens een plekje kregen, alsmede het bovenomschreven safaripark, schreeuwden om verdere thema-uitbreidingen. Naast het dierenpark (Zoo in meerdere talen), ontstonden het oerwoud

(Bush), de woestijn (Desert) en de onderwaterwereld (Ocean); niet te vergeten de recente ontwikkelingen Mangrove en Rimba. Je kunt tegenwoordig dagen in de hangars van Burgers' doorbrengen: je kijkt je ogen uit.

'ZieZoo' in Volkel: leuke dierentuin dichtbij

Koraal

Voor menigeen is het onbekend dat Burgers' Ocean dankzij dat prachtige mega-aquarium een wereldspeler is geworden in het kweken van koraal. Omdat het met de aanwas de spuitgaten uitloopt, schenkt Burgers' ladingen koraal aan andere dierentuinen, zoals recentelijk aan Tierpark Berlin. Koraal is een verzamelnaam voor zeediertjes (bloemdieren) van maar enkele millimeter groot. Samen vormen ze een skelet. Ze hebben een tentakelkrans en lijken daardoor op zeeanemonen. Koraaldiertjes, ook wel poliepen genoemd, leven vaak in kolonies. Die kolonies vormen weer onderdeel van koraalriffen. Overdag houden de poliepen zich schuil in het skelet om 's nachts naar buiten te stulpen voor het vangen van plankton met hun tentakeltjes. In een koraalrif treft de duiker ook verkalkte sporen aan. Fossiele formaties afgezet door uiteenlopende diersoorten. Het is een wondere wereld vol kleur dankzij uiteenlopende vissoorten, kokerwormen, getinte sponzen en zee-egels, van baby-rose met zachte, witte stekeltjes tot zwarte rompen met venijnig priemende doornen. En er bestaat zwart koraal! Hiervan zijn door een geboren Nederlands-Antilliaanse duiker op Curaçao bijzonder fraaie sieraden gemaakt, zeer geliefd

onder vrouwelijke Amerikaanse toeristen. Om het koraal in de Caraïbische Zee - ooit genoemd de K(o)ralenzee - te beschermen en te herstellen zijn er meerdere reddingsprojecten opgetuigd. Ook koraalriffen elders in de wereld staan hoog op de agenda om deze natuurvorm niet verloren te laten gaan.

Onderwaterstation

Onlangs is besloten om voor de kust van Curaçao een onderwaterstation te bouwen voor wetenschappelijk onderzoek. Op een diepte van 20 meter wordt een futuristisch centrum gerealiseerd dat veel doet denken aan een ruimtestation. Fabien Cousteau, kleinzoon van Jacques-Yves Cousteau, ontwikkelde dit initiatief. Opa Jacques-Yves was een Franse marine-officier, ontdekkingsreiziger en onderzoeker, die de zee bestudeerde en alle daarin voorkomende levensvormen. In Frankrijk was hij bekend onder de naam *le commandant Cousteau*, buiten Frankrijk als Jacques Cousteau of kapitein Cousteau. Hij kreeg de eervolle Franse onderscheidingen *Commandeur de l'ordre national de la Légion d'honneur* en het *Grand-Croix de l'ordre national du Mérite*. Kleinzoon Fabien is filmmaker, maar treedt ook in de voetsporen van zijn grootvader.

Wijsneus

Tienermeisje in Burgers' Ocean: 'Die visjes die rond een reuzenschildpad zwemmen, hoe zouden die toch heten?' Haar vriendje, ridderlijk slim: 'Schildknepen natuurlijk!'

Tekst: Hette Morriën. Foto: Peter Saras

Stads- en Wijkmonitor 2020

Maisonnettes in Malvert

Elke twee jaar publiceert de gemeente Nijmegen de Stads- en Wijkmonitor. Hierin wordt onder andere verslag gedaan van onderzoek onder de wijkbewoners. Op deze pagina aandacht voor de Dukenburgse wijken. Dan blijkt dat in de loop der jaren Dukenburgers hun wijk steeds meer zijn gaan waarderen.

Belangrijk is ook de gemiddelde huizenprijs per wijk. Dit zegt iets over de waardering. Het is ook belangrijk voor de WOZ-waarde. Ter vergelijking staat tussen haakjes de gemiddelde huizenprijs in 2018. Bewoners is gevraagd hun wijk een cijfer te geven tussen de 0 en de 10.

Zwanenveld

De waardering in Zwanenveld is 6,8. 35 procent ziet negatieve ontwikkelingen. De gemeente meldt dat bewoners positief zijn over betere winkelveorzieningen. Wij wagen dit te betwijfelen. Er zijn veel voorzieningen in de wijk. 30 procent van de bewoners voelt zich soms onveilig. Er zijn veel geregistreerde voorvallen. De belangrijkste problemen zijn slecht groenonderhoud en parkeeroverlast. Er zijn weinig voorzieningen voor jongeren, 15 procent meldt jeugdoverlast. Gemiddelde huizenprijs is € 149.000 (€ 135.000).

Tolhuis

De wijkwaardering is 6,9. 33 procent ziet negatieve ontwikkelingen. Positief punt zijn betere wegen. De leefbaarheid is ruim voldoende. Het noordwestelijke deel van de wijk is aandachtsgebied. 24 procent van de Tolhuizers voelt zich wel eens onveilig. De belangrijkste problemen zijn rotzooi en zwerfvuil. Er zijn weinig voorzieningen voor jongeren, 14 procent ervaart jeugdoverlast en 17 procent noemt veel vernielingen. Gemiddelde huizenprijs is € 155.000 (€ 145.000).

Lankforst

De wijkwaardering is 7,1. 36 procent ziet negatieve ontwikkelingen. Positief punt is de betere infrastructuur. Negatief zijn veel

zwerfafval en rotzooi. Er is ruim voldoende leefbaarheid. Het noordelijke deel is echter aandachtsgebied. 25 procent voelt zich soms onveilig. Er zijn weinig voorzieningen in de wijk. Het belangrijkste probleem is rotzooi en vuiloverlast. Er is geen parkeeroverlast. Gemiddelde huizenprijs is € 183.000 (€ 148.000).

Meijhorst

De wijkwaardering is 6,6. 28 procent ziet negatieve ontwikkelingen. Positief punt zijn betere wegen. De leefbarometer is zwak. Sommige delen van de wijk zijn aandachtsgebieden. 28 procent voelt zich soms onveilig. 44 procent is tevreden over de samenleving in de wijk. Het zwembad draait goed. Het belangrijkste probleem is slecht groenonderhoud. Positief: ruime parkeermogelijkheid. 16 procent ervaart jongerenoverlast. De gemiddelde huizenprijs is € 131.000 (€ 129.000).

Malvert

De wijkwaardering is 6,9. 24 procent ziet negatieve ontwikkelingen. Positief punt is beter wegonderhoud. Negatief punt is de povere samenleving met buurtbewoners. De leefbaarheid is voldoende. Het zuidelijke deel is aandachtsgebied. 24 procent voelt zich soms onveilig. Belangrijkste problemen zijn veiligheid, vandalisme en agressie. De gemiddelde huizenprijs is € 154.000 (€ 141.000).

Aldenhof

De wijkwaardering is 6,9. 43 procent ziet negatieve ontwikkelingen. Positief punt is beter groenonderhoud. Negatief: veel zwerfvuil en rotzooi. De leefbarometer is zwak. Het zuidelijke deel is aandachtsgebied. 25 procent voelt zich onveilig. Belangrijkste probleem groenonderhoud. 16 procent meldt jeugdoverlast. 14 procent ervaart overlast in het algemeen. Er zijn weinig ontmoetingsplekken. De gemiddelde huizenprijs is € 161.000 (€ 148.000).

Weezenhof

De wijkwaardering is 7,8. 41 procent ziet negatieve ontwikkelingen. Positieve punten zijn

buurtactiviteiten en buurtverenigingen. De leefbaarheid is ruim voldoende. Er zijn geen aandachtsgebieden. Het oordeel over de veiligheid is gunstig. Het belangrijkste probleem is gebrek aan buurtvoorzieningen. Er zijn weinig voorzieningen voor jongeren. De gemiddelde huizenprijs is € 201.000 (€ 196.000).

Algemeen beeld

Globaal kun je zeggen dat Dukenburg vooruit is gegaan. Sommige wijken laten een sterke waardeestijging van de WOZ-waarde zien, behalve Weezenhof en Meijhorst. Daar was de stijging van de WOZ-waarde beperkt. Lankforst toont daarentegen een opmerkelijk sterke stijging van de WOZ-waarde.

Deze waardeestijging ziet men ook terug in de buurtwaardering. Een belangrijk punt bij deze waardering is de veranderde inschaling van de wijken geweest. Behoorden eertijds wijken als Meijhorst, Tolhuis, Lankforst, Zwanenveld tot de aandachtswijken, nu is dit veranderd. Bij de wijkwaardering is nu een andere systematiek gevolgd. Bovengenoemde wijken hebben inderdaad enkele aandachtsbuurten, maar de wijken op zich zelf werden hoger ingeschaald. Oud-Gelderlanderjournalist Rob Jaspers kwam in september met een aardig perspectief van de waardering van bewoners voor hun eigen wijk. In plaats van voor de zoveelste keer boe te roepen, kunnen we ook kijken naar de lange termijn. Dan blijkt de waardering van de Dukenburgse bewoners voor hun eigen wijk aanmerkelijk gestegen te zijn.

Wijkwaardering	1988	2020
Zwanenveld	5,4	6,8
Tolhuis	6,0	6,9
Lankforst	5,5	7,1
Meijhorst	5,3	6,6
Malvert	5,3	6,9
Aldenhof	5,6	6,9
Weezenhof	6,1	7,8

Tekst: Janwillem Koten en René van Berlo

Foto: Jacqueline van den Boom

DUKENBURG IN STUKJES

STADDIJK

Nieuw asfalttapijt

De weg *Staddijk* heeft vanaf de Aldenhof 14e straat tot de Van Boetbergweg en vanaf de Van Boetbergweg langs Weezenhof tot aan de brug over de snelweg A73 een nieuwe asfaltlaag gekregen.

De weg lag er slecht bij met veel kuilen. Eind augustus, begin september werd de weg vernieuwd waarbij tegelijk stiller asfalt is gebruikt. De bocht bij tuincentrum Kokke is extra diep uitgegraven voor een stevigere ondergrond. De illegale en gevaarlijke fietsdoorsteek naar het korte stukje fietspad en dit stukje fietspad aan de Weezenhofkant zijn weggehaald. Hopelijk wordt het fietspad voor de kruising met de Van Boetbergweg aan de Aldenhofkant nog verbeterd. Dat was in de communicatie vooraf wel aangekondigd. Ook de hoogteverschillen door het nieuwe asfalt bij de fietsovergangen zijn niet lekker voor de gebruiker.

Het gaat hier om onderhoud van de weg *Staddijk* en geen herinrichting. Toch heeft aan de Aldenhofkant de weg meer het karakter van een 30-kilometerweg gekregen. Er zijn drempels gekomen en bij de kruising met de 14^e straat Aldenhof is er een verkeersplateau. Tegelijk is de asfaltlaag in de 14^e straat vernieuwd. Ook de *Staddijk* tussen deze 14^e straat en Tolhuis heeft onderhoud gehad. De slechtste stukken zijn opnieuw geasfalteerd en scheuren in het asfalt zijn gerepareerd.

Tekst en foto: Peter Saras

CENTRUM PER BUS SLECHTER BEREIKBAAR

Lijn 331 naar Velp-Zuid bij halte Meijhorst 13^e straat

Lijn 331 over de singels, soms naar Plein 1944

Nu de Waalburg technisch in orde is, is besloten verschillende buslijnen van de Waalkade af te halen. Ze rijden voortaan over de singels. Een van die lijnen is 331 uit Weezenhof. Hierdoor is het centrum vanuit Dukenburg slechter bereikbaar.

De belangrijkste buslijnen voor Dukenburg zijn 6 en 331. Jarenlang reden die via Plein 1944. 331 reed ook door de Burchtstraat. Het centrum was dus prima bereikbaar per bus. Lijn 6 komt nog steeds op Plein 1944, maar je moet er wel tijd voor nemen. Vanaf Lankforst 14^e straat bijvoorbeeld duurt een ritje naar het centrum 36 minuten. Je rijdt eerst door Hatert en Grootstal, daarna via de St. Jacobslaan en het Radboudziekenhuis naar station en centrum. Die omrijdkilometers moet je ook nog betalen.

331 was de snellere lijn naar het centrum. Van Meijhorst Sporthal naar Plein 1944 duurde 23 minuten. Nu komen de meeste bussen van lijn 331 daar niet meer. Als je in het centrum wilt zijn moet je uitstappen op de Nassausingel of de Canisiussingel of op het station overstappen op een bus die wel

naar het plein gaat. Alleen op werkdagen tussen 10.00 en 14.30 uur komen eens per half uur bussen van lijn 331 op Plein 1944 (op zaterdag tussen 9.30 en 18.00 uur, op zondag niet). Dat is dus een forse verslechtering, zeker als je in de omgeving van de Burchtstraat of Waalkade moet zijn.

Corona

Passagiers moeten weer vóór in de bus instappen en uitstappen via de tweede deur. Ze moeten nog steeds een mondkapje dragen. De chauffeurs worden beschermd door een kuchschermd. Bussen moeten dus minstens twee deuren hebben. Daarom rijden de kleine bussen niet meer. Toen op lijn 4 een grote bus werd gesignaleerd, hoopten verschillende Aldenhoffers dat ze weer een rechtstreekse verbinding met het centraal station zouden krijgen. Nee dus. Ze moeten overstappen op station Dukenburg. Als ze in het centrum willen zijn, kunnen ze van daaraf het beste lijn 2 nemen, niet lijn 331. Lijn 2 rijdt namelijk nog wel via de Waalkade en het Valkhof.

Tekst: René van Berlo. Foto: Peter Saras

WOUTER VAN BERNEBEEK: OVERASSELTSE EN HATERTSE VENNEN

Droogte

WORTELOPDRUK

Samen met de asfalteringswerkzaamheden op de 'weg' Staddijk is in het 'park' Staddijk de wortelopdruk op het Wout Wagtmanspad aangepakt.

De bobbel was ook nog onder bepaalde omstandigheden gevaarlijk. Vooral als het zonnig was waren deze oneffenheden door schaduwwerking niet te zien. De bovenste asfaltaag is weg gefreesd, te hoog liggende boomwortels zijn verwijderd en de betreffende stukken zijn opnieuw geasfalteerd.

Tekst en foto: Peter Saras

11^E STRAAT LANKFORST WAS EVEN DICHT

Op dinsdag 15 en woensdag 16 september was de 11^e straat in Lankforst afgesloten.

Dit was voor reparatie van de weg en het vervangen van de asfalttoplaag. Ten noor-

den van het ESSO tankstation was dit al enige tijd duidelijk zichtbaar met een groot gat in de lengterichting. Verkeer zal via de Van Apelterenweg moeten omrijden.

Tekst en foto: Peter Saras

GILBERT DE BRUIJN WINT MET 'DE Vlieg'

Daar sta je dan op zondagmiddag, in een uitzending van Omroep Gelderland tijdens de bekendmaking van de Natuurfoto 2020.

Ik was al blij dat er twee foto's bij de laatste vijftig van de 800 ingezonden zaten en dan nog het bericht dat mijn foto *de vlieg* bij de laatste 25 zat en in aanmerking kwam om te winnen. Natuurlijk gaat het foto's maken om het moment, de rust, de natuur en het genieten, maar als je meedoet aan een wedstrijd wil je ook winnen.

De foto's waren opgedeeld in vijf categorieën. Mijn foto zat in de categorie *macro*.

Uit alle categorieën kwamen vijf winnende foto's waarvan er eentje Natuurfoto 2020 zou worden.

Als je daar staat met foto uitgeprint en je hoort dat je de winnaar van de categorie bent, is dat geweldig om mee te maken. Helaas geen overall-winnaar geworden, maar toch erg trots op mijn foto.

De jury was er erg opgetogen over: een mooi moment perfect vastgelegd. Aanvankelijk was de foto niet uitgekozen, maar de titel *de vlieg* deed ze beter kijken. De vlieg geeft deze foto ook net dat beetje extra.

Tekst en foto: Gilbert de Bruijn

ALZHEIMER CAFÉ

Na een pauze van enkele maanden was er onlangs weer een bijeenkomst van Alzheimer Café Dukenburg en omgeving.

In het wijkcentrum in Meijhorst ging het gesprek over dementie ten tijde van corona. Samen met een zorgtrajectbegeleider werden ervaringen van de afgelopen maanden gedeeld en werd er vooruitgeblikt: Wat hebben we nodig als de regels weer strenger worden?

Nieuwe edities van het Alzheimer Café staan gepland voor woensdag 28 oktober en woensdag 25 november. Het thema van deze bijeenkomsten is achtereenvolgens *Als het thuis niet meer gaat* en *Actief blijven bij dementie*. Zie de agenda op de website van de Dukenburger – www.de-dukenburger.nl – voor meer informatie over de inhoud van deze avonden.

Aanmelden

Aanmelden voor het Alzheimer Café is verplicht, zeker nu het aantal bezoekers vanwege coronamaatregelen beperkt is. Aanmelden via mail heeft de voorkeur: robeerst@alzheimervrijwilligers.nl. Vermeld in de mail uw naam, telefoonnummer en met hoeveel personen u komt. Bellen kan ook, naar (024) 345 38 20 of naar 088 001 71 21 (Langer Thuis Nijmegen, bereikbaar op werkdagen).

Het Alzheimer Café vindt plaats in Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 70-39 in Nijmegen. Inloop is vanaf 19.00 uur, de bijeenkomst start om 19.30 uur en duurt tot ongeveer 21.00 uur. De toegang is gratis.

Tekst: Bart Matthijssen

Foto: Jacqueline van den Boom

STADDIJKLOOP 2020 AFGELAST

Helaas is er dit jaar géén Staddijkloop. Het is een onzekere tijd en er dienen veel voorzorgsmaatregelen getroffen te worden om te zorgen voor een loop die coronaproof is.

Daarom heeft de commissie, met pijn in het hart, besloten om de Staddijkloop van 2020 af te gelasten.

Hopelijk is er volgend jaar een vaccin en kunnen we weer genieten van het mooie parcours. Blijf gezond en actief. Noteer alvast in je agenda de datum 3 oktober 2021.

Tekst: Jan van Boekholt

Foto: Jacqueline van den Boom

ONDERHOUD

De afgelopen maanden is groot onderhoud gestart aan de drie-hoog-flats in Meijhorst.

Dit zijn de appartementsgebouwen aan de twaalfde en de dertiger straten in Meijhorst met huur- en koopwoningen. Er is nieuwe dakbedekking met isolatie aangebracht en het voegwerk aan de kopgevels is hersteld. Na schoonmaak wordt alles opnieuw geschilderd, waarbij ook delen van de kopgevels, de trapshuizen, in kleur gezet worden. De centrale verlichting wordt vervangen met energiezuinigere lampen.

Tekst en foto: Peter Saras

SPEEL- EN SPORTTUIN IN TOLHUIS

Wie Tolhuis inrijdt via de 13e straat zal het ongetwijfeld opvallen: de tuin met de vele balken en oranje touwen. Bij navraag blijkt daar de familie Sheretov te wonen. Eugene Sheretov heeft de tuin omgebouwd

tot speel- en sporttuin voor de kinderen én zichzelf toen hij door de coronacrisis ineens moest thuiswerken. Een echt speelparadijs.

Tekst en foto: Jacqueline van den Boom

BEVERBENDE

Dat er meerdere bevers zijn opgedoken in de naaste omgeving van ons stadsdeel is goed te zien aan de sporen die deze sterke knaagdieren achterlaten. Zowel in de natuur als in dit blad, in de krant en op internet.

Dat de bever zich vrij eenvoudig laat vastleggen op foto's of bewegende beelden is bovendien mooi, omdat niet iedereen wild weet te spotten. De bever (*Castor fiber*) is een bezige bij. Als aquatisch knaagdier is het één van de grootste ter wereld en de grootste knager van Europa. Bevers zijn dagdieren, maar als zijn/haar rust teveel verstoord wordt, wijkt de waterliefhebber uit naar de nachtelijke uren. Bevers bouwen burchten en dammen en kunnen een gevaar vormen voor oevers en dijken. Burchten hebben dikwijls een gangstelsel van heb ik jou daar, zowel in de lengte als in de breedte en dat ondergronds. De bever houdt er een ordelijk gezinsleven op na. Jongen die in juni worden geboren, blijven twee tot drie jaar in de burcht van eigen pa en moe.

Daar leren ze alles van het beverleven, zoals zwemmen en het vinden van voedsel. Ze maken er samen echt geen beverbende van. Dát is voorbehouden aan de mensen. Die schaffen zich het kaartspel aan met die naam om er een potje van te kunnen maken. Vanaf zes jaar is dit spel geschikt voor kleine en grote kinderen,

hun ouders, opa's en oma's, tot 99 jaar. Een goed geheugen is super belangrijk, maar er komt ook tactiek om de hoek kijken. De kaarten tonen een getekende bever die knokt met een grijze rat, terwijl de speelkaarten de cijfers 0 tot en met 9 vertonen. Elke speler krijgt vier kaarten voor zich liggen met de afbeelding naar beneden. De twee buitenste kaarten mogen worden bekeken voordat het spel begint. Behalve de kaarten met 'straf'punten zijn er drie actiekaarten. Een loep betekent dat je één van je vier kaarten mag bekijken, een platte bever geeft je de mogelijkheid om één (of meer) kaarten van de speelstapel te pakken, totdat je een geschikte kaart in handen hebt. Met de derde actiekaart kun je één kaart van jouw rijtje van vier ruilen met de kaart van een ander. Wie het lukt om te eindigen met 4 x de kaart met een 0, is de absolute winnaar. Andere vergelijkbare leuke (kaart-)spelletjes zijn Set, Kakkerlakkensalade, Ligretto en Regenwormen.

Tekst en foto: Hette Morriën

NIEUW WINKELCENTRUM WEEZENHOF?

Het winkelcentrum na de brand

Begin september is bij een commissievergadering van de Nijmeegse gemeenteraad - naar aanleiding van een debatstuk van VoorNijmegen.NU - de toekomst van Winkelcentrum Weezenhof besproken. Na berichten op Twitter van onder andere deze fractie en de PvdA ontving de redactie van VoorNijmegen.NU het volgende nieuws: Wethouder Vergunst: 'We zijn eruit.'

'Tijdens de bespreking kwam de wethouder met een opvallend nieuwtje: De gemeente is er uitgekomen met de ontwikkelaar. Er komt een winkelcentrum met 1 supermarkt en 115 levensloopbestendige woningen. Ook komt er plek voor de fysio, huisarts, een ontmoetingsplek en andere winkels. Tijdens de bouw blijft de huidige supermarkt (Lidl, red.) open. Alle afspraken worden nu geformaliseerd en ondertekend. Daarna gaat het plan naar de commissie beeldkwaliteit en vervolgens naar de bewoners', zo meldde VoorNijmegen.NU. 'We zijn eruit' aldus wethouder Vergunst. Met 'wij' werd bedoeld de gemeente en de projectontwikkelaar.

Nog een hele weg te gaan

Er is nog geen getekend akkoord. Navraag leerde inderdaad dat er nog geen besluit is genomen, maar dat de gemeenteraad alleen

werd geïnformeerd. Dat de Lidl open kan blijven tijdens het nieuwbouwproces betekent in ieder geval dat nieuwbouw niet op de huidige plek kan plaatsvinden. Het is niet helder hoe en in hoeveel woonlagen de 115 woningen boven op het nieuwe winkelcentrum gaan komen. Er is nog een hele weg te gaan. Eerst een handtekening onder de afspraken die gemeente en ontwikkelaar hebben gemaakt. Maar er zijn meer betrokkenen: de overige eigenaren, de bewoners, die buiten deze afspraak zijn gehouden en mogelijke huurders van medische voorzieningen. En als er dan een plan is, volgt behandeling in de commissie beeldkwaliteit. De wethouder gaf aan dat - als alles goed gaat - binnen één jaar een ontwerpbestemmingsplan aan de raad kan worden voorgelegd.

Overleg met bewonersplatform

In oktober aanstaande vindt overleg plaats met het Bewonersplatform Weezenhof. Gezien de stand van zaken is het nog te vroeg voor commentaar. 'Lijkt het niet teveel op het vroegere plan voor een winkelcentrum met woontoren?', is wél een van de eerste vragen die werden gehoord. Wordt vervolgd.

Tekst: Toon Kerssemakers en Janwillem Koten. Foto: Jacqueline van den Boom

ISOLATIE-ACTIE

De gemeente Nijmegen organiseert een gezamenlijke inkoopactie voor isolatie, zonnepanelen en cv afstellen voor alle woningeigenaren in de stad.

Doordat steeds meer bedrijven zonnepanelen en woningisolatie aanbieden, is het voor Nijmeegse huiseigenaren lastig om een goede keuze te maken. Daarnaast is het zuinig afstellen van de cv-installatie thuis nog niet zo bekend als manier om energie te besparen. Met deze actie wil de gemeente duurzame energieopwekking en energiebesparing stimuleren. Door de aankoop te bundelen kunnen bewoners makkelijk zonnepanelen, muur- en vloerisolatie en het zuinig afstellen van de cv-installatie inkopen bij betrouwbare installateurs tegen een scherpere prijs.

Inschrijven voor deelname

Huiseigenaren kunnen zich tot 16 november inschrijven voor deelname aan de actie. Dan krijgen zij een persoonlijk adviesgesprek met de installateur over onder andere de hoeveelheid en locatie van de zonnepanelen en/of isolatie. Kort na het adviesgesprek ontvangt de huiseigenaar een (vrijblijvende) persoonlijke offerte voor één of meerdere onderdelen van de actie.

Online-informatiebijeenkomst

De bijeenkomst over zonnepanelen was op 23 september. Op 6 oktober is er een voor isolatie en afstellen van de cv. Huiseigenaren kunnen zich aanmelden voor deelname aan de actie en/of de online bijeenkomsten via www.regionaalenergieloket.nl. Huiseigenaren van veelvoorkomende woningtypes in Zwanenveld ontvangen dit jaar een uitgebreid energieadvies.

Heeft u vragen over deze actie? Neem contact op via projecten@regionaalenergieloket.nl of via 088 525 41 10.

Tekst: Harriët Tiemens, wethouder
Foto: Solar Unlimited

‘Mijn naam is Fien. Toen de oorlog uitbrak was ik dertien jaar. Mijn ouders hadden een café aan de Hommelstraat in Arnhem. Ik had vier oudere en een jongere broer.’ Zo begint het oorlogsverhaal van Fien. Onlangs nog in *de Dukenburger* (nummer 4) opgetekend.

Dit begin was typerend. Ze had geen lange verhalen nodig om duidelijk te maken wat ze had meegemaakt. En wat ze wilde. ‘Je hoefde haar niets wijs te maken’, aldus schoonzoon Peter. Het leven had haar veel geleerd. Thuis in het café, tijdens de oorlogstijd en in de jaren daarna. In 1946 trouwde Fien. Ze kreeg drie dochters, zeven kleinkinderen en elf achterkleinkinderen. Zij was, zoals ze dat op haar nuchtere manier kon vertellen: ‘Na wat omzwervingen in Arnhem en Amsterdam in Nijmegen terechtgekomen.’ Sinds begin jaren 70 van de vorige eeuw woonde ze afwisselend in Weezenhof en Zwanenveld.

Ze was hier al bekend door haar werk bij Jamin in Hatert. Later was het maken van een *rondje Dukenburg* een van haar favoriete bezigheden. Tijdens zo’n rondje maakte ze altijd met veel mensen contact. Ze kende de hele buurt (vooral het Winkelcentrum Dukenburg, waarin ze volgens Peter eigenlijk haar *rondjes Dukenburg* maakte).

Ze is overleden in de nacht van 15 op 16 september, 93 jaar oud.

**Tekst: Toon Kersemakers
(met dank aan Peter Saras)
Foto: Jacqueline van den Boom**

In Dukenburg wonen veel mensen die van hun pensioen genieten. Als hun gezondheid dit toelaat trekken de actieven onder hen de wandelschoenen aan en gaan de paden op, de lanen in. Of ze stappen op hun elfie*. Het gros van de senioren heeft bovendien een auto in de garage of voor de deur geparkeerd staan, al dan niet onder een overkapping.

De heilige koe wordt uiteraard regelmatig uitgelaten. Als de leeftijd van de bestuurder (m/v/x) hoog genoeg oploopt, dan moet het roze plastic kaartje dat het rijbewijs tegenwoordig is, worden ver‘lengd’; althans de geldigheid van dat kunststof voorwerpje. De aanstormende of reeds gevorderde 75-jarige moet er zelf wel veel voor doen. Op internet kijken en daar het stappenplan volgen is één mogelijkheid. Bij de gemeente aankloppen, of leeftijdgenoten raadplegen. De praktijk leert zondermeer dat er bijtijds moet worden gestart met de voorbereidingen, want het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen is er voor alle bevoegde chauffeurs en de CBR-medewerkers hebben de handen meer dan vol. Dat remt de verwerking behoorlijk af. Het duurt een poos voor er groen licht gegeven wordt.

De Dukenburger vergezelde één dame en twee heren, alle drie rond hun 75e verjaardag, bij hun inspanningen. Voor het gemak noemen we ze Cecile, Bart en Ruud. Bart startte als eerste, daarna Cecile en tenslotte ging Ruud op rijbewijs-verlengen-jacht. Cecile heeft haar felbegeerde pasje nog altijd niet, terwijl ze al bijna 76 is. Bart voelt zich opgelicht door de aanzienlijk hogere bedragen die hij voor sommige handelingen en *herkeuringen* moest betalen in vergelijking met Cecile en Ruud. Die kreeg uiteindelijk vlak voor zijn verjaardag gladjes zijn rijbewijsje. Toch ook hier een haak en een oog.

Bij het voorlaatste bezoek aan de Stadswinkel werd alle benodigde informatie zorgvuldig opgenomen en gecontroleerd. Persoonsgegevens moesten op het kaartje komen, naast de geldigheidsduur van vijf jaar en de voertuigen die bestuurd mogen worden. Unieke codes en uiteraard een pasfoto. Die komt links op het kleinood en wordt rechtsboven piepklein herhaald. Minuscule tekenjes die met het blote oog amper leesbaar zijn, maken het bewijs compleet. Maar toen kwam de slotvraag aan Ruud: ‘Wilt u de naam van uw echtgenote ook vermeld zien op uw nieuwe rijbewijs?’ Sorry, wat is hiervan de meerwaarde? Vermelding van de e/v in een paspoort of op een identiteitsbewijs, ja, dat klinkt niet onlogisch. Maar op dat minidocumentje dat het rijbewijs moet voorstellen, is daar dan plaats voor? Noch de ambtenaar aan de afgiftebalie noch navraag bij ervaringsdeskundigen leverde duidelijkheid op. Weet een lezer/wijkbewoner het fijne hiervan wel? Mail dan het antwoord naar info@dedukenburger.nl. Esther, de vrouw van Ruud, wilde namelijk best wel op het pasje vermeld worden. Zij bestuurt geen auto en reisde jaren met het openbaar vervoer. Toen er in de bus nog een conductrice kaartjes verkocht als plaatsbewijs, je ook een papieren abonnement kon aanschaffen, later de blauwe strippenkaart moest afstempelen. Nu gebruikt de reiziger dat ov-kunststofdingetje (of 06) plus anno 2020 het snoetenkapje. Tijden veranderen snel, rij(vaardigheids-)bewijzen ook. Ruud mag voortaan een tractor besturen!

* Een eigen afkorting voor elektrische fiets, want waarom zou je dat rijwiel stijfkoppig een *ie-baik* blijven noemen? Een *elfje/elfie* is overigens een gedichtje van elf woorden.

**Tekst: Hette Morriën
Foto: gemeente Utrechtse Heuvelrug**

NIEUW WINKELCENTRUM MEIJHORST

Eind augustus zijn de bouwwerkzaamheden dan 'zichtbaar echt begonnen'. Zo merkte een omstander op.

We spraken ook met de gemeentelijke projectleider Mark Vermeulen. Hij is een van de veertien projectleiders en was met de start in Meijhorst belast met vier projecten. Mark is veertien jaar bij de gemeente Nijmegen in dienst en sinds een jaar belast met het project *Winkelcentrum Meijhorst*. Het begin van de werkzaamheden verliep hier en daar rommelig en verkeerstechnisch verdiende het niet de hoofdprijs. Er waren drie of vier aannemers tegelijk aan het werk. De verkeersmaatregelen liepen achter de feiten aan. Nu een paar maanden verder, wanneer ook het verkeer aan de situatie gewend is en er betere belijning en borden zijn geplaatst, loopt het beter. Met het schoolbegin was het weer drukker en blijft het oppassen.

Structuur

Al met de voorbesprekingen en de planning waren de zorgen om het 'groen' groot. Traag werden er beschermende maatregelen getroffen. Met de komst van bouwer *Ten Brinke* kwam hier pas echt structuur in. Met hekken werden alle kwetsbare delen afgezet, zelfs achter het zwembad om misverstanden te voorkomen. Containers werden verplaatst en er werd een parkeerplek gecreëerd voor werknemers.

Aanspreekpunt bij de bouwer is uitvoerder Theo Nierkes, ook bij hem gingen we op bezoek. Vanuit zijn 'kantoor' kan hij het hele bouwterrein overzien, maar meestal is hij bij zijn mannen op de werkvloer. Al 32

jaar in de bouw kent hij alle kneepjes, niets ontgaat hem. Als bij het storten van het fundament de laatste strook gevuld moet worden bestelt hij bijna op de kilogram de juiste hoeveelheid bij de betoncentrale. Theo is dertien jaar bij Ten Brinke en het is niet de eerste supermarkt die onder zijn leiding gebouwd wordt. Al is hij eigenlijk meer planner dan bouwer, alles moet precies passen met de vele onderaannemers en toeleveranciers.

Fundamenten

Na de bouwvak is gestart met de fundamenten voor de nieuwe Albert Heijn. De ene na de andere betonwagen kwam het terrein oprollen. Met een kraan werd het beton gestort voor de expeditiekuil aan de kant van Wijkpark Meijhorst. Steeds een bak van 750 liter, bijna 2000 kilogram. Met een pompwagen met lange slangarm werd het beton in de bekisting voor het winkelfundament gestort. Op eens was de werkelijke omvang van de nieuwe winkel zichtbaar en als de vloerdelen gelegd zijn roept een van de werkers: 'Kom maar met die winkelwagentjes.' Half september startte ook het leggen van het fundament voor de Lidl-supermarkt. Hier geen kruipruimte en daarom de stapels tempex die in het fundament worden verwerkt om de koudebrug tegen te gaan. Zo zie je maar, dat de Lidl geen Albert Heijn is, al vanaf de grondvesten.

Op Facebook/Meijhorst wordt het hele proces gevolgd in foto's.

Tekst en foto: Peter Saras

START YOGA

Begin september zijn bij Trainingscentrum Michi de eerste proeflessen voor de Milde yoga en Stoelyoga van start gegaan.

Voor de start van deze Yoga-op-Maatgroepen ontving Michi een speciale subsidie van het NOC*NSF voor Inclusief Sporten en Bewegen. Het NOC*NSF streeft, net zoals Trainingscentrum Michi, naar het kunnen laten sporten van écht iedereen. Sport en beweging verbinden en halen mensen uit een isolement.

Yoga op Maat bestaat naast de Milde yoga en Stoelyoga ook uit NAH yoga, speciaal voor mensen met niet-aangeboren hersenletsel. Door de succesvolle gratis proeflessen kunnen deze groepen nu starten en is er voor mensen die niet met de reguliere yoga mee kunnen of willen doen, een mooi alternatief. Trainingscentrum Michi streeft ernaar om meer opties aan te kunnen bieden waar bij Inclusief Sporten en Bewegen centraal staat.

Tekst: Suze-Nanne Hermsen-Litjens

Foto: Trainingscentrum Michi

BRUGGETJE

Het bruggetje in het noordelijke deel van de Geologenstrook in Zwanenveld wordt vervangen.

Het was de bedoeling om de nieuwe brug enkele meters te verplaatsen. Dat gaat niet door. De nieuwe brug komt op dezelfde plaats als de huidige. De brug verplaatsen zou de leefomgeving van de bevers die daar leven verstoren. Gemeente en bewoners willen dat voorkomen.

Tekst: René van Berlo

MEIJHORST 60-10

De nieuwe eigenaar van Meijhorst 60-10 wil de komende twee jaar studenten en/of andere jongeren huisvesten in dit voormalige kantoorpand.

Meijhorst 60e straat was jarenlang een belangrijke bedrijvenlocatie in Dukenburg. Veel bedrijven en instellingen zijn vertrokken, bijvoorbeeld huisartsenpraktijk *de Schakel* en de ZZG. Het grootste pand is nummer 60-10. Het lijkt een kleine kopie van het nieuwste deel van het Nijmeegse stadhuis, dat in dezelfde tijd gebouwd is. Het pand in Meijhorst was het hoofdkantoor van Audet, de toenmalige uitgeverij van onder meer *de Gelderlander*. In deze eeuw was uitgeverij F&L er gevestigd. Na een forse afslanking is dit bedrijf vertrokken naar 52Nijmegen, de nieuwe naam van FiftyTwoDegrees. Sindsdien staat het pand in Meijhorst leeg.

De nieuwe eigenaar heeft op 13 juli 2020 een aanvraag omgevingsvergunning ingediend met de volgende projectomschrijving:

‘Vooruitlopend op de herontwikkeling van Meijhorst 60-10 dient het leegstaande kantoorpand beschermd te worden. Villex Vastgoedbescherming wil hier invulling aan geven door de komende circa twee jaar tijdelijke huisvesting te realiseren specifiek voor jongeren/studenten uit Nijmegen. Op basis van de bestaande indeling kunnen er zonder grote aanpassingen 57 onzelfstandige wooneenheden, verdeeld over drie verdiepingen, gerealiseerd worden.’

Deze kamerverhuur is in strijd met het geldende bestemmingsplan. Bij het ter perse gaan van deze Dukenburger was over de aanvraag nog geen besluit bekend.

Tekst: René van Berlo. Foto: Peter Saras

LEESAVONTUREN

• Het initiatief om boeken voor hergebruik in kasten te parkeren in openbare ruimtes, werd door velen omarmd. Deze *witte boekkasten* vormden vaste prik in supermarkt en wijkcentrum. Tot de coronapandemie uitbrak. Openbare gelegenheden sloten of werden mondjesmaat bezocht. De succesvolle *boekenruilhandel* ondervond gelukkig eerder navolging in mini-biebjes, met dezelfde formule. Kies een boek/tijdschrift, lees het en breng het terug. Of houdt het en breng ander leesvoer naar een minibieb. Zo te zien zijn er momenteel in Dukenburg meerdere kastjes vóór particuliere huizen te vinden, in Malvert twee naast elkaar, eentje heet Marga's minibieb. (Foto boven.)

• Ook was er ineens een hype in zwerfboeken. Je wandelde door het bos en je vond op een bankje een thriller die zichzelf presenteerde als zwerfboek. Op een website speciaal voor deze lectuur, kon de reis van ieder (jeugd-)zwerfboek gevolgd worden. Deze formule bestaat nog steeds.

• Een oud-collega vloog voor haar vakantie naar het Griekse eiland Kos. De e-reader was nog onbekend, dus nam ze een spannend bieb-boek mee. In haar hotel wilde ze verder lezen, maar heremetijd, wáár was die roman? Laten liggen in het vliegtuig? Nee toch. Na twee weken Griekse zon, tzatziki, pitabroodjes, gyrosvlees en ouzo stond ze weer op de luchthaven Kos-Hippocrates. Bij een informatiebalie vroeg de gebruikte Nijmeegse of er misschien veertien dagen eerder een Nederlands boek gevonden was. Ze noemde auteur (Tracey Chevalier), boektitel (*Maagdelijk blauw*) en het vluchtnummer van de heenreis en kijk nou, ze kreeg de pocket ongeschonden weer in handen.

• Een Meijhorstbewoner bezoekt regelma-

tig ons buurland. In Hamburg deed hij een ontdekking: in honderd stadsbussen bevond zich achter de chauffeur, boven de linker-voorwielkast een rek met boeken. Busreizigers mochten hier een boek uithalen, blablabla. Net zoals de witte-kasten-en-minibieb-formule bij ons. Elke bus bood plaats aan -tig herkansingsboeken. De voertuigen droegen aan de buitenkant een opvallend boekensymbol. Een kringloopwinkel zorgde voor de eerste invulling van de rekken. Al gauw leek er plaats tekort voor alle materiaal, maar controle leerde dat er steeds ander leesvoer was. Is dit nu nog zo? Wie was er onlangs in Hamburg en zag zo'n ov-boekenbus?

• Geen boeken, maar gratis krantjes als leesvoer in het ov. Laten we *Metro* als voorbeeld nemen. Een gratis blad op tabloidformaat. Op de toppen van het succes telde de oplage 510.000 exemplaren. *Metro* kon men onder andere meegegrissen op NS- en metrostations en uit bussen. De *Metro-strip Argus* werd dagelijks verzorgd door een Dukenburgbewoner.

Tekst: Hette Morriën. Foto: Peter Saras

Nageteld hoeveel steden wereldwijd een metro/ondergrondse kennen, leverde een optelsom op zonder uitkomst. Ook al hebben Oceanië (Nieuw Zeeland plus Australië) en Mexico elk slechts 1 metrostad, Zuid-Amerika en Afrika 3, de USSR 12, heel Europa 50, Noord-Amerika 36 stuks, de metrosteden in Azië zijn niet te tellen ... of Wikipedia kleurde daar het ov buiten de lijntjes in.

OUD IJZER IN ZWANENVELD?

Eind augustus begin september lag er een stapel fietsen voor oud ijzer bij de ingang van Le Duc van Winkelcentrum Dukenburg. Je moest er omheen, dus over straat om bij een vrije fietsklem te komen.

Het waren fietsen met verroeste en losgelopen kettingen, geknapte remkabels, verpulverde zadels en ontbrekende handvatten. Op zaterdag 24 augustus zag de redacteur de stapel voor het eerst, maar anderen hadden hem al eerder gesignaleerd. Die zaterdag stond er iemand de stapel te fotograferen voor de meld&herstellijn-app van de gemeente Nijmegen. Ook anderen schaarden zich om ons en kregen daarbij gelijk even gratis uitleg over de app. Het verhaal gaat dat omwonenden de fietsen verzameld hebben en daar achtergelaten. De melding was bij bureau Toezicht bekend en de AFAC (Algemene Fiets Afhandel Centrale) zou deze fietsen ophalen, maar daar was onderbezetting en dat gaf vertraging.

Heeft melden wel nut?

Ja altijd, geeft wijkregisseur Maryse Slingerland aan. En ook 's avonds en in het weekend.

En dat geldt niet alleen voor groen en grijs (plantsoenen, paden, wegen enzovoort) en verlichting, maar ook voor zaken waarvoor bureau Toezicht in actie kan komen. Ook hier weer een breed scala van jongerenoverlast tot dumpen van vuil.

Komen de mensen van Toezicht direct aanrijden?

Niet altijd, dat hangt van de melding af en welke prioriteit die heeft. Levensbedreigende spoedzaken moeten natuurlijk direct via 112 gemeld worden. Toch heeft melden wel degelijk zin. Veel zaken kunnen ze achteraf toch oppakken. Voor andere dingen geldt dat als er meerdere meldingen binnenkomen over hetzelfde, de aandacht op een hoger trapje komt, hogere prioriteit dus. Zo kreeg onze fietsstapel dus ook een prioriteit weghalen.

Waar melden

Melden kan ook via het digitaal formulier op de website www.nijmegen.nl of bel 14024.

Tekst en foto: Peter Saras

CORONA

Ook Huis van Weezenhof heeft – zoals vele andere instellingen – last van de coronamaatregelen.

Van half maart tot begin juni was Huis van Weezenhof gesloten. Nu zijn de openingstijden beperkt, te weten dinsdag tot en met vrijdag van 10 tot 13 uur. Men kan dan terecht voor een kop koffie, een praatje, afvalzakken of om een exemplaar van *de Dukenburger* te halen. De bibliotheek is dan ook geopend. In de middag vinden inmiddels weer enkele activiteiten plaats, zoals textiele werkvormen en bridge. Deze hebben een besloten karakter.

Van activiteiten waaraan grotere groepen deelnemen, zoals de cursus *Luisteren naar muziek*, het koor of lezingen, kan helaas nog geen sprake zijn.

Huis van Weezenhof is zijn donateurs zeer erkentelijk voor het feit dat zij ondanks de tijdelijke sluiting en de huidige beperkte openingstijden hun steun hebben gecontinueerd. Mede hierdoor kan Huis van Weezenhof blijven 'draaien'.

Meer informatie over de activiteiten en andere zaken: www.huisvanweezenhof.nl. Of kijk op onze Facebookpagina.

Tekst: Lex Leenaars

Foto: Jacqueline van den Boom

WEBREDACTEUR

De Dukenburger zoekt een webredacteur, een persoon die mee wil werken aan onze website www.dedukenburger.nl. Hierop staan actuele berichten uit ons stadsdeel. Ook staat hier de wijkagenda. Schrijf naar info@dedukenburger.nl.

Tekst: redactie van de Dukenburger

MARKT MEIJHORST

Sommigen praten een beetje negatief over de markt op de parkeerplaats bij Winkelcentrum Meijhorst.

Toch staan er elke vrijdagmorgen rijen voor de viskraam en de lekkerbekjes moeten tot sluitingstijd continu bij gebakken worden. De kaasman levert volgens omstanders 'de lekkerste kaas' en Meijhorster Geert sleept de redacteur mee naar Johnny de groenteman die volgens hem 'altijd goed fruit heeft'. Dukenburg/Meijhorst heeft dus nog steeds een markt en dat is toch een toegevoegde waarde die we moeten koesteren. Maar de toekomst is en blijft afhankelijk van kopers, en dat zijn wij dus 'de Dukenburgers'. Denkt u op vrijdagmorgen eens aan de markt?

Tekst en foto: Peter Saras

BLOEMEN MALVERT

Foto: Jacqueline van den Boom

MARIJKE TEUNISSEN: KUNST MOET JE RAKEN

De uitnodiging van de Cultuurtafel Dukenburg om mijn schilderijen tentoon te stellen in Wijkcentrum Dukenburg, (Meijhorst) heb ik graag aangenomen.

Dit voelt als een thuiswedstrijd, omdat ik al heel lang in Dukenburg woon. Hier leef ik en vind ik mijn inspiratie in een mooie groene en vogelrijke omgeving. Zeker na mijn pensionering (Universiteitsbibliotheek) heb ik veel tijd voor mijn schilderwerk gekregen. Exposeren gebeurt meestal verder weg, in Brabant, Limburg, Overijssel, Noord-Holland, België en zo. En natuurlijk ook in Persingen en de Stevenskerk. In het wijkcentrum hangt nu een aantal werken en ik moet zeggen: in de mooie ruimte van het atrium komen mijn grote kleurrijke schilderijen goed tot hun recht. Op de eerste plaats schilder ik voor mijzelf. Met plezier op een leeg doek met kleur je eigen wereld te kunnen scheppen, je te laten verrassen, je gedachten en soms je emoties kwijt te kunnen, vind ik een groot geluk. Vervolgens is het fijn als anderen er naar kijken en hun mening geven. Zo wordt kunst een commu-

niciatiemiddel. Ik ga graag in gesprek met de geïnteresseerde kijker. Mijn motto is: kunst moet je raken.

Dagelijks komen veel mensen van verschillende culturen om verschillende redenen in het atrium van het wijkcentrum. Als het mij lukt dat een enkeling geraakt wordt door mijn werk, dan vind ik de expositie geslaagd. Een volledig overzicht van mijn werk is te zien op mijn website: www.marijketeunissen-art.nl. Deze expositie loopt van 2 september tot eind november.

Iedereen, dus ook een professional, die iets wil laten zien van eigen kunstwerken of hobby kan zich aanmelden. Voor kleine beeldjes, sieraden en dergelijke kan men de glazen vitrinekast gebruiken. Er zijn geen kosten aan het exposeren verbonden. Het is ook mogelijk om een groepsexpositie samen te stellen. Mogelijkheden voor een opening zijn bespreekbaar. Aanmelden kan via cultuurtafeldukenburg@gmail.com.

Tekst: Marijke Teunissen, Cultuurtafel Dukenburg. Foto: Angela van der Mast

Dehue

administratie- en belastingconsulent

Administratiekantoor Dehue
"het kantorencentrum"
Kerkenbos 1103b
6546 BC Nijmegen

Telefoon: 024-6637870
E-mail: info@dehue.nl
Internet: www.dehue.nl

Al 25 jaar het betaalbare adres voor uw boekhouding, jaarrekening, salarisadministratie, belastingaangifte, toeslagen, budgetbeheer en overige financiële aangelegenheden.

UITBREIDING VINCENTIUSVERENIGING

Vrijwilligers begin 2019

De Vincentiusvereniging Nijmegen groeit erg hard. Naast de hoofdvestiging in de Horstacker 14-51 was er eerder al een kleinere ruimte in de Voorstenkamp. Beide gevestigd in Lindenholt. We kregen de mogelijkheid uit te breiden naar Dukenburg (onze droom is in ieder stadsdeel een dependance), waar ook veel mogelijkheden en kansen liggen voor ons.

Wij zijn natuurlijk altijd al een vereniging geweest voor heel Nijmegen, maar soms vergeten mensen dat omdat we gevestigd zijn in Lindenholt. Door deze uitbreiding kunnen we ons breder op de kaart zetten. Wij gaan niet het wiel opnieuw uitvinden, maar haken aan bij de vele organisaties die er al zijn in Dukenburg. Omdat samen de handen in een slaan elkaar enorm versterkt. We worden met open armen ontvangen. Er zijn al veel samenwerkingsbanden gesloten.

Vincentiusvereniging Nijmegen draait volledig op vrijwilligers, sponsoring en giften. Onze vereniging heeft vier hoofdoelen:

- Armoede verzachten
- Eenzaamheid verzachten
- Sport en bewegen
- Gezondheid bevorderen

Voor deze doelen zetten wij heel veel in. We hebben al meer dan dertig projecten actief op dit gebied. Denk aan onze zomertoer, kerstpakketten en rugzakjesproject, maar ook Ladies Night, Eat en meet, Vincentius

vitaal, ouderenbox en dergelijke. Veel hulpverleners kennen ons en maken dankbaar gebruik van deze projecten door hun cliënten bij ons aan te melden. Heeft u leuke ideeën of mist u iets op dit gebied, laat het ons dan weten.

We gaan op twee locaties in Dukenburg actief opereren: te weten in Meijhorst (de opening is in de Week van de Ontmoeting) en in Lankforst (medio november/december). Dit zijn de voormalige locaties van Gratis2deKansje).

We zoeken nog veel mensen die een of meerdere dagen vrijwilligerswerk willen doen op een van onze vier locaties in diverse functies. Komt u ons Vincentius-team versterken? En natuurlijk mag u onze mooie vereniging altijd financieel ondersteunen. Daar zijn wij altijd heel dankbaar voor. We zijn ANBI: algemeen nut beoogde instelling.

Ons motto is: ieder mens telt!

Help u ons mee om ook daadwerkelijk ieder mens te laten tellen of meetellen.

E-mail: linda@vincentiusnijmegen.nl
Internet: www.vincentiusnijmegen.nl
Banknummer: NL 59RABO 0302 0276 02

Tekst: Linda van Aken, voorzitter
Foto: René Verriet †

START OLDSTARS

Graag nodigen wij je uit voor de kick-off OldStars walking basketball op 12 oktober in Sporthal de Horstacker.

Dit evenement wordt georganiseerd door de verenigingen Dragons en Wildcats, de gemeente Nijmegen en het Nationaal Ouderenfonds.

OldStars walking basketball

OldStars walking basketball is een variant van basketbal, waarbij niet wordt hardgelopen maar wel wordt gepast, gedribbeld en geschoten met de originele basketbal. Het is daarom uitermate geschikt voor mensen die op een gezonde manier en zonder blessuregevaar willen blijven bewegen. Basketbal is een teamsport en dat maakt ook deze variant zo leuk: het sociale contact is namelijk net zo belangrijk als het bewegen. In principe kan iedereen meedoen, maar het richt zich voornamelijk op de leeftijdsgroep 55-plus.

De kennismaking

Tijdens deze startactiviteit willen wij je graag laten ervaren wat OldStars walking basketball inhoudt. Er is een praktijkgedeelte in de vorm van een demonstratie. Deze staat onder begeleiding van een OldStars-begeleider. Na afloop van de eerste activiteit is er een gezellige 'derde helft', uiteraard onder het genot van een warm of koud drankje. De bijeenkomst begint om 9.30 uur.

Graag horen we of u aanwezig bent op deze ochtend. Voor aanmeldingen of vragen kunt u contact opnemen met Frans van de Geer via frans@tbgdragons.nl of buurtsportcoach Janneke Verwoert (j1.verwoert@nijmegen.nl).

Tekst: Jan Buster
Foto: Landstede Hammers

Duukjes

Duukjes zijn gratis, niet-commerciële advertenties voor lezers van de Dukenburger. Ook een advertentie plaatsen? Mail naar info@dedukenburger.nl.

Koffiepraat

Ook u kunt aanschuiven voor *Koffiepraat!* Om 10.00 uur opent het terras voor het kerkgebouw van de Kerk van de Nazarener aan de Gildekamp 60-02. Daar kunt u genieten van een kopje koffie of thee, wat lekkers én een gesprek. Om 13.00 uur sluiten we de gezelligheid af met een kopje soep. Maar niet getreurd, want het terras is voortaan iedere tweede en vierde dinsdag van de maand geopend. Iedereen is welkom! We zien uit naar uw komst én uw verhalen.

Verenverzameling

Een 10-jarig meisje dat geniet van alles in de buitenwereld en oog heeft voor wat daar leeft en groeit, zoekt met name kleurige (pauwen- en papegaai-)veren! Veren van duiven, eksters, roeken en Vlaamse gaaien heeft ze voldoende, maar van grotere en vooral kleurrijker vogels ontbreken er exemplaren in haar verzameling. Wie kan helpen? Mail naar info@dedukenburger.nl en de veren worden opgehaald.

Stickers

Het ventje moet nog beginnen aan zijn schoolloopbaan, maar nu al heeft hij stickers gespaard van de supermarkt met die olifantennaam: *Reis om de wereld*. Met aan de ene kant van de reuzenposter Nederland/België en de andere zijde de rest van de wereld. Er ontbreken de stickers (NI) 53, (Be) 57 en verder de cijfers 4, 8, 11, 28, 36 en 38. Ruilen is mogelijk! Kijk maar: 1, 6, 16, 18, 19, 20, 21, 30, 32, 35, 39, 40, 41, 42, 43, 55, 56, 60. Bel 06 15 42 07 27.

Bezorging de Dukenburger

De *Dukenburger* wordt voortaan bezorgd door Dukenburgers. De vergoeding is 7,50 euro per honderd bezorgadressen. Heb je interesse meld je dan aan via info@dedukenburger.nl en geef aan in welke wijken / straten je geïnteresseerd bent en voor hoeveel adressen (ieder aantal is welkom).

TAALCAFÉS ZIJN WEER OPEN

Goed nieuws voor mensen die graag (beter) de Nederlandse taal willen leren: de Taalcafés in Bibliotheek Zwanenveld en Wijkatelier Lindenholt zijn weer open. Dit geldt ook voor het Taalhuis in Bibliotheek Zwanenveld.

In een Taalcafé zijn mensen die de Nederlandse taal willen leren welkom om te oefenen met spreken. Of je nou al een beetje Nederlands kent, of nog helemaal niet. Het is nuttig, leerzaam, gezellig en ook nog eens gratis. Er zijn vrijwilligers aanwezig om te helpen met oefenen. Iedere week staat er een ander thema op het programma. In Bibliotheek Zwanenveld vindt het Taalcafé iedere maandag van 10.00 tot 12.00 uur plaats. In Wijkatelier Lindenholt iedere woensdag van 10.00 tot 12.00 uur. Aanmelden is niet nodig. Wel kunnen er vanwege de coronamaatregelen minder mensen meedoen met de Taalcafés. De bibliotheek vraagt bezoekers dan ook om op tijd te komen om zeker te zijn van een plek.

Extra oefening

Erdoğan Kaya is projectcoördinator volwasseneneducatie bij de Bibliotheek Gelderland Zuid. Hij legt uit dat het leren van de Nederlandse taal veel oefening vergt: 'Er zijn veel goede cursussen Nederlands,

op allerlei niveaus. Maar het gaat altijd om een paar uur per week en dat is voor velen niet genoeg om de taal goed onder de knie te krijgen. In het Taalcafé kunnen mensen extra oefenen met spreken, vragen stellen aan de vrijwilligers en andere mensen ontmoeten. De combinatie van formeel en informeel leren is bij het aanleren van een nieuwe taal superbelangrijk.'

Taalhuis

Elke donderdag van 14.00 tot 16.00 uur is er een vrijwilliger aanwezig in het Taalhuis in Bibliotheek Zwanenveld. De vrijwilliger legt uit welke mogelijkheden er zijn om de Nederlandse taal te oefenen. Er staan computers waar bezoekers een Nederlandse taal cursus op kunnen volgen. Ook staat er een kast met boeken in eenvoudige taal. In het Taalhuis kun je je ook aanmelden voor een leesgroep of cursus van de bibliotheek.

De Bibliotheek Gelderland Zuid wil dat iedereen mee kan doen in de maatschappij. Daarom richt de bibliotheek zich expliciet op mensen die extra steun kunnen gebruiken in onze geletterde maatschappij. Meer weten? Kijk op www.obgz.nl/taalvaardig.

Tekst: Susan Bink, bibliotheek

Foto: Marcel Krijgsman

WIJ ZIJN ER VOOR ALLE FIETSERS!

2020 35 jaar!!

Bike Totaal

scheepers
rijwielspecialist

Malvert 70-17
6538 DP Nijmegen
Telefoon 024 - 344 63 23
info@scheepersbiketotaal.nl
www.scheepersbiketotaal.nl

BATAVUS dutchid Gazelle Loekie MERIDA CWIC Vuurraam

GRATIS DUURZAME MAKE-OVER OP TELEVISIE

Green Make Over Expert Team

Huis in Zwanenveld gezocht voor programma SBS6

Woon je in Zwanenveld, in een eigen huis en kan jouw huis nog wel de nodige aanpassingen gebruiken om je energie- en/of waterverbruik verder te verlagen? Maar heb je geen idee hoe dit aan te pakken? Heb je bijvoorbeeld last van tocht, vragen over isolatie, je cv-ketel of wil je gewoon weten hoe je je huis klimaatvriendelijker kan inrichten en aanpassen? Dan is jouw huis misschien wel hét huis dat in het landelijke woon- en lifestyle tv-programma *Green Make Over* een complete duurzame green make over kan gaan krijgen.

De redactie van het programma heeft namelijk Nijmegen als de voormalige Green Capital of Europe uitgekozen om daar één aflevering op te gaan nemen. Dit betekent dat één huis in de gemeente van programmamaker Gwen Jansen en haar Expertteam een duurzame make over kan krijgen. De voorkeur gaat uit naar een huis in de wijk Zwanenveld. De opnames en werkzaamheden zijn gepland in de periode 31 oktober tot 3 november. De uitzending is 27 december gepland. Iedereen kan zich tot 10 oktober aanmelden via www.greenmakeover.nl. Het programma komt tot stand in samen-

werking met de Consumentenbond, Milieu Centraal en TonZon.

Green Make Over

Programmamaker Gwen Jansen en haar Green Make Over Expert team zoeken huizen die ze dusdanig duurzaam kunnen aanpassen dat het huis veel minder energie- en waterverslindend wordt. Bijvoorbeeld door een betere isolatie aan te brengen, energieverblindende oude huishoudapparaten te vervangen, tochtende kieren te dicht en led-lampen aan te brengen. Ook kan een eventuele tuin daar waar nodig aangepast worden om nog toekomstbestendiger te worden qua biodiversiteit en klimaatverandering. Het zou ook kunnen gaan om de vraag hoe je je huis duurzaam inricht. Het programma wil zoveel mogelijk mensen in Nederland laten zien wat je thuis kan doen om een beetje groener en energiezuiniger te leven. Doel is om uiteindelijk de nodige besparingen voor het gezin te kunnen realiseren én tegelijkertijd winst qua wooncomfort, klimaat en toekomstbestendigheid van het huis te boeken. Bij de Green Make Over gaat het vooral om groene Quick Wins. Er zijn geen kosten aan verbonden voor de bewoners van de huizen die worden uitgekozen en in overleg komt het plan van aanpak tot stand.

Aanmelden voor 10 oktober

Interesse? Meld je dan uiterlijk 10 oktober aan via www.greenmakeover.nl of info@greenmakeover.nl en laat weten uit hoeveel leden je huishouden bestaat, hoeveel energie, water en/of gas je nu verbruikt per jaar en waarom jouw huis en tuin/balkon wel een green make over zouden kunnen gebruiken. Hoe duidelijker je hulpvraag, hoe groter de kans dat je uitgekozen wordt. De redactie zoekt zoveel mogelijk verschillende hulpvragen voor het nieuwe seizoen. Van klein tot groot. Stuur ook een filmpje (kan gefilmd met je telefoon) in waarin je jezelf en je eventuele medebewoners voorstelt en even een rondleiding geeft door het huis en je hulpvraag vertelt. Begin in de eventuele tuin/op het balkon en toon de buitenkant: voor- en achterkant huis en tuin en graag ook beelden van de woonkamer, keuken, meterkast, eventuele cv-ketel, badkamer en eventuele slaapkamers.

Op www.greenmakeover.nl lees je meer informatie en tref je de afleveringen aan uit het eerste seizoen.

Tekst: Gwen Jansen

Foto: Green Make Over

WELKOM BIJ CREATIEF CENTRUM NIJMEGEN-ZUID

Ben (!) en Pierre naast de herstelde hoek van het gebouw.

Bijna een half jaar waren de deuren van Creatief Centrum Nijmegen-Zuid gesloten voor bezoek. De meer dan vierhonderd hobbyisten stonden begin september dan ook te trappelen om weer aan de slag te gaan én om elkaar weer te zien. Voordeel van de lange sluiting: het gebouw in hartje Tolhuis (4444) is op en top ‘coronaproof’ ingericht.

Dat het Creatief Centrum veel meer is dan alleen een plek om de meest uiteenlopende hobby's uit te oefenen, is tijdens de lockdown wel gebleken. ‘Met alle deelnemers was geregeld telefonisch contact’, vertelt Ben Peperzak, één van de twee beheerders van ‘de toko’ zoals hij zijn werkplek zelf noemt. ‘We vroegen uiteraard hoe ’t de mensen verging en of we ergens bij konden helpen.’ Het bleef niet bij bellen alleen. Als blijk van waardering waren er prachtige boeketten en repen chocola voor de bijna vijftig (!) vrijwilligers. Zij werden thuis verrast. Pierre Habets maakte deel uit van de bezorgdienst. ‘Tien jaar geleden ben ik hier binnengerold, omdat dit één van de weinige hobbycentra is waar je terecht kunt voor beeldhouwen met hout. Al snel voelde ik me thuis. De saamhorigheid is groot. We zijn een gezelligheidsclub, maar stropen ook samen de mouwen op als ’t nodig is. Toen het bestuur vier jaar terug om leden verlegen zat, twijfelde ik geen moment en werd ik voorzitter.’

Op de rem

Op verzoek gaat Ben voor op een rondleiding door het gebouw. Corona-technisch is duidelijk niets aan het toeval overgelaten. Na desinfectie en registratie bij de ingang komen we vervolgens in vier nauwkeurig bemeten lokalen terecht. In iedere werkplaats weer andere materialen en andere machinerie. Een walhalla voor creatievelingen. Sommige werkbanken zijn voorzien van spatschermen, de luchtverversing is voelbaar. Ben: ‘Wat eerst altijd spontaan ging, gaat nu meer met de rem. Vooraf willen we precies weten hoeveel mensen we dagelijks kunnen verwachten. Bij sommige activiteiten splitsen we groepen. Het pauzemoment is ook anders. Vanaf de bar komt de koffie en thee naar de mensen in de lokalen toe in plaats van andersom. Of dat ten koste gaat van de gezelligheid? Dat denk ik niet, deze club kennende.’

Extra ruimte

Na een blik op het smoelenboek van vrijwilligers – docenten, barpersoneel, bestuursleden – eindigt de rondleiding in wat een

nieuwe ruimte blijkt te zijn. Pierre: ‘Nadat een cursist vorig jaar september de zijgevel ramde met de auto – gelukkig zonder zichzelf te verwonden! – is hier een raampartij geplaatst. In deze voorheen donkere vergaderkamer kunnen we nu ook een groep kwijt. Een geluk bij een ongeluk in deze coronatijd.’

Edelsmeden (heel populair!), glasfusen, boekbinden, mozaïek, glas in lood: dit is nog maar een kleine greep uit het activiteiten aanbod. Zin om je creativiteit ook de vrije loop te laten? Voor slechts €72,- per jaar kun je aan de slag! Ga naar www.ccnz.nl voor meer informatie.

Samen maken we Dukenburg

Dagelijks zetten veel mensen de schouders onder Dukenburg. Dat verdient een podium. Op deze pagina's presenteert de gemeente Nijmegen een mix van persoonlijke verhalen, opvallende ontwikkelingen en handige informatie.

'MENSEN MET DEMENTIE BLIJVEN MENSEN, IEDER MET HUN EIGEN VERHAAL'

In de campagne #oogvoorelkaar deelt de gemeente Nijmegen bijzondere verhalen van bewoners. Hun verhalen gaan over leven met kwetsbaarheden, ziekte of psychische klachten. En ze gaan over hoe je ondanks je situatie tóch doorgaat, met de mensen om je heen. Linda Willems vertelt hoe en waarom ze de samenleving dementievriendelijker wil maken.

Linda Willems traint zorgmedewerkers om met mensen met dementie om te gaan. Tijdens een dagje winkelen in Deventer ziet Linda ook tekenen van verwardheid bij haar moeder. Na de nodige onderzoeken krijgt de moeder van Linda te horen dat ze de ziekte van Alzheimer en een angststoornis heeft. Hierdoor reageert ze meer dan normaal angstig op situaties. Inmiddels zit Linda's moeder in verpleeghuis De Globe in Bottendaal. 'Een prachtige, kleinschalige plek voor haar, midden in een levendige buurt.'

Rummikub-clubje

Linda staat altijd voor haar moeder klaar, ook nu ze in een verpleeghuis woont. Meerdere keren per week bezoekt ze De Globe. 'Even naar buiten, de wind door de haren, spelende kinderen, daar fleurt ze van op. In de huiskamer spelen we Rummikub, onder toezien van de andere bewoners. Die haken aan en zo is

er inmiddels een Rummikub-clubje. Mijn moeder heeft nieuwe vriendinnen die ze herkent en vertrouwt. Ik vind het fijn dat ik die verbinding heb kunnen leggen. Dat neemt de eenzaamheid en het verdriet heel even bij haar weg.'

Communiceren tijdens corona

Door het coronavirus waren bezoeken tijdelijk niet meer mogelijk. Toch bleef er contact tussen Linda en haar moeder. 'In overleg met het verpleeghuis video-belden we regelmatig. Tijdens wandelingen in het bos liet ik haar de natuur om mij heen zien. Of ik schreef brieven met daarin gedichten. Het verpleeghuis belde mij als ze verdrietig was. Ik probeerde haar via de telefoon te troosten. Of ik ging voor haar raam staan zwaaien. Dat was soms lastig. Ze wenkte me steeds naar haar toe te komen. Ze begreep niet waarom ik niet naar binnen kwam. Gelukkig kon ik er toch op een andere manier voor haar zijn.' Een teamprestatie waar ik trots op ben!'

Elkaar omarmen

Niet alleen Linda heeft oog voor haar moeder, ook de zorgmedewerkers en vrijwilligers van De Globe zorgen goed voor haar. Zelfs de kinderen in de buurt weten het verpleeghuis te vinden. 'Ze brengen kaarten voor de ouderen, heel lief. Kleine gebaren vrolijken deze mensen enorm op. Ik vind het belangrijk dat de buurtbewoners zich bewust zijn van het verpleeghuis in hun wijk en dit omarmen. We leven nu eenmaal in een samenleving waarin dementie een steeds grotere rol speelt, omdat er steeds meer ouderen bij komen. Ook zij zijn én blijven mensen met een eigen verhaal. Ik hoop daarom dat we allemaal op onze eigen manier meer oog gaan hebben voor deze groep mensen. Samen zijn we hierin sterker dan alleen.'

Kijk op nijmegen.nl/oogvoorelkaar voor meer bijzondere verhalen of volg [#oogvoorelkaar](https://www.facebook.com/NijmegenDukenburg) op social media.

Teksten Wijkmanagement Dukenburg - gemeente Nijmegen
www.facebook.com/NijmegenDukenburg

Op zoek naar een kleinschalige kinderdagverblijf? Kom een kijkje nemen bij KINOP Kasteel!

Maak een afspraak voor een rondleiding via
www.kinopkasteel.nl of bel 024 378 93 48

Wij hebben:

- geweldige speelruimtes
- aparte babygroep
- gezonde voeding
- leerzame activiteiten
- en de allerleukste leidsters!

Centraal gelegen t.o.v.
Weezenhof, Meijhorst,
Tolhuis, Vossendijk,
Grootstal en Hatert.

Kinop Kasteel
Zijpendaalstraat 7
6535 PS Nijmegen

024 378 93 48
kasteel@kinop.nl
www.kinopkasteel.nl

Richt uw woning mooier in met Wennekers Nijmegen

WENNEKERS
NIJMEGEN

Groenestraat 2A Nijmegen
(hoek St. Annastraat)
T: (024) 356 01 04
E: info@wennekers-nijmegen.nl

Gordijnen, zonwering, vloeren ...en meer

www.wennekers-nijmegen.nl

Samen houden wij Dukenburg schoon!

Jij helpt toch ook?

 Nijmegen

 Dar®

Fysiotherapie Dukenburg

Met o.a. specialisaties in:

- Bekkenfysiotherapie (volwassenen en kinderen)
- Psychosomatische fysiotherapie
- Manuele therapie
- Oncologische fysiotherapie
- Geriatrische fysiotherapie
- Sportfysiotherapie
- Oedeemtherapie
- Medische fitness
- Echografie
- Orofaciale therapie
- Handtherapie
- Parkinson
- Claudicatio Intermittens
- EPT

Aldenhof 70-03 • 6537 DZ Nijmegen • 024 3441756
Weezenhof 55-16 • 6536 EE Nijmegen • 024 3430505
www.praktijkdukenburg.nl • info@praktijkdukenburg.nl

VRAGEN OVER REGELS EN PAPIEREN?
EEN GOED IDEE VOOR DE BUURT?
ZORG OF HULP NODIG?
ANDERE MENSEN HELPEN?
NIEUWE MENSEN ONTMOETEN?

Kom naar
de Stip!
Samen maken
we de wijk

Stip Dukenburg

Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 70-39
Maandag t/m vrijdag: 9.30 - 12.00 uur
dukenburg@stipnijmegen.nl

'LOS GEBIT NIET MEER VAN DEZE TIJD'

- gratis en vrijblijvend advies
- voor klikgebit
- voor reparaties
- vergoeding zorgverzekeraar

Implantaten kunnen dé oplossing zijn!

BEL: 024 34 309 86

Tandprotheticus Peter Marsman

Lid organisatie van
NederlandseTandprothetici

**TANDPROTHETISCHE PRAKTIJK
DUKENBURG**

Aldenhof 70-02 • Nijmegen • 024 - 343 09 86
HKZ-gecertificeerd • www.jouwgebit.nl

Colofon

De Dukenburger is een onafhankelijk blad voor het stadsdeel Dukenburg.

Het verschijnt negen keer per jaar en wordt gratis verspreid.

De Dukenburger is mede mogelijk gemaakt door de gemeente. Er is een bijdrage verkregen uit het budget wijkactiviteiten/bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

Adres

Zwanenveld 63-55, 6538 RP Nijmegen
Telefoon: 06 54 645 175
E-mail: info@dedukenburger.nl
Internet: www.dedukenburger.nl
Twitter: [@dukenburger](https://twitter.com/dukenburger)

Redactie

René van Berlo (hoofdredacteur)
Toine van Bergen
Toon Kerssemakers
Janwillem Koten
Peter van Kraaij
Hette Morriën
Peter Saras
Theo Vermeer

Foto's

Jacqueline van den Boom (www.jvandenboom.com)
Peter Saras
Huub Luijten (www.huubluijten.nl)
Gilbert de Bruijn
Wouter van Bernebeek
Theo Vermeer
en anderen (zie bij de artikelen)

Vormgeving

René van Berlo

Vaste medewerkers

Jaap van der Bent
Marije Klijnsma
Guus Kroon
Joska van der Meer
Wil Rengers
Qader Shafiq
Jacqueline Veltmeijer
Trees Versteegen
Gon van der Werff

Stichtingsbestuur

Ton Strik (voorzitter)
Qader Shafiq (secretaris)
Günay Acuner-Kasar (penningmeester)

Drukwerk

Drukkerij Hendrix, Peer
Oplage: 13.000 stuks

Bezorging

Op alle adressen in Dukenburg met uitzondering van de adressen met een NEE-NEE-sticker
Klachten over bezorging: info@dedukenburger.nl

Volgend nummer

Kopijsluiting: zondag 18 oktober 2020
Verspreiding: vanaf vrijdag 30 oktober 2020

Foto voorpagina

Mien en Ton Moerkerken 70 jaar getrouwd
(Foto: Jacqueline van den Boom)

INGANG

ftz FYSIOTHERAPIE TOLHUIS-ZWANENVELD

In goede handen voor o.a.:
Sportfysiotherapie, (Long)
Revalidatie, Taping, Diabetes,
Hart en Vaataandoeningen en
Overgewicht

Bij ons nu ook in goede handen
voor: Dry-needling

En kijk ook op onze Facebookpagina.

Adressen: Zwanenveld 90-80G+H, 6538 SC Nijmegen
en Tolhuis 33-09, 6537 NH Nijmegen

Telefoonnummer: 024-3443638

Mailadres: info@fysiotherapie-ftz.nl

Aangesloten bij COPD- en Claudicatio-netwerk

ZONNECENTRUM DUKENBURG

Ontspannen, Genieten en Bruin worden

Telefoonnummer: 024-3444607

Bij Winkelcentrum Dukenburg. Voorbij de AH en Blokker het
winkelcentrum uit en u komt bij de hoofdingang. Ook kunt u ons
bereiken via de achterzijde (bij het voormalige postkantoor)

ADVOCATENKANTOOR BOS

mr. B.F.M. Bos

advocaat & belastingkundige sinds 1983

Zwanenveld 9080

6538 SC Nijmegen

024-3451144

advocatenkantoorbos@planet.nl

voor advies, bemiddeling en procederen bij:

(echt)scheidingen, huurzaken, arbeidszaken, belastingzaken,
uitkeringen, erfenissen, contracten en andere conflicten

1e gesprek (half uur) gratis

Orthodontistenpraktijk Dukenburg
voor kinderen en volwassenen

Trots
op je
lach

♥ Persoonlijke benadering

📅 Snel een afspraak

📍 Perfecte locatie

www.orthodukenburg.nl

024 3440837

